

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

*2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა.....	1-4
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება	
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	5
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	6
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	7
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	8
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	
1. ენერგო-პრო ჯორჯიას ჯგუფი და მისი ოპერაციები	9
2. მომზადების საფუძველი	10
3. ფუნქციონირებადი საწარმო.....	12
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა.....	13
5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა.....	27
6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები.....	28
7. ჯგუფის მიერ გამოყენებული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები.....	30
8. გარიგებები და ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	31
9. ძირითადი საშუალებები	33
10. აქტივის გამოყენების უფლება	34
11. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	34
12. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება.....	34
13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	36
14. სხვა მიმდინარე აქტივები.....	36
15. სააქციო კაპიტალი.....	36
16. ნასესხები სახსრები	37
17. ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებები.....	38
18. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	38
19. სახელშეკრულებო ვალდებულებები	39
20. სხვა ვალდებულებები.....	40
21. ელექტროენერგიის რეალიზაცია და გატარება	41
22. სხვა შემოსავალი.....	42
23. შესყიდული ელექტროენერგია	42
24. მომსახურების ხარჯები	42
25. სხვა საოპერაციო ხარჯები.....	43
26. ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები, წმინდა	43
27. პირობითი ვალდებულებები.....	44
28. ფინანსური რისკის მართვა.....	46
29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	50
30. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	51
კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება.....	52

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში - „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აზრები

გვინდა თქვენი ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-3, მე-8 და მე-16 შენიშვნებზე, რომლებიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან ჯგუფის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ამ საკითხს გავლენა არ მოუხდენია ჩვენს მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხები

ჯგუფის 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შემოწმდა სხვა აუდიტორის მიერ, რომელმაც აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 7 მარტს გამოთქვა არამოდიფიცირებული მოსაზრება.

ჯგუფის 2019 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ჯგუფის 2019 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის გამოკლებით. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ შეეხება კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებას და მასთან დაკავშირებით არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ სხვა ინფორმაცია და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას. თუ ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე დავასკვნით, რომ სხვა ინფორმაცია არსებით უზუსტობას შეიცავს, ჩვენ ვალდებული ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობის და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფას-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ გამოვავლენთ დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ექვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნესოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რომ გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადგბს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგებები, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებთან; და
- ▶ კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

2020 წლის 10 აპრილი

თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

		31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ. გადაანგარიშებული (მე-2 შენიშვნა)	1 იანვარი, 2018 წ. გადაანგარიშებული (მე-2 შენიშვნა)
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	9	627,556	551,918	500,545
აქტივის გამოყენების უფლება	10	1,592	–	–
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები		–	3,308	8,302
გუდვილი		1,416	1,416	1,416
სხვა არამატერიალური აქტივები		1,710	1,880	1,867
გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები		–	–	311
გაცემული სესხები		–	–	83,508
სულ გრძელვადიანი აქტივები		632,274	558,522	595,949
მოკლევადიანი აქტივები				
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	11	13,239	15,296	12,826
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	12	71,466	92,942	75,101
გაცემული სესხები		–	9,228	47,055
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	6,748	16,056	14,878
სხვა მიმდინარე აქტივები	14	5,707	5,266	1,567
სულ მიმდინარე აქტივები		97,160	138,788	151,427
სულ აქტივები		729,434	697,310	747,376
საკუთარი კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი	15	5,501	5,501	5,501
გაუნაწილებელი მოგება		458,012	463,869	430,734
ჯგუფის მფლობელებისთვის განკუთვნილი კაპიტალი		463,513	469,370	436,235
არასაკონტროლო პაკეტი		9	9	9
სულ საკუთარი კაპიტალი		463,522	469,379	436,244
ვალდებულებები				
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებები	17	9,317	12,005	8,284
ნასესხები სახსრები	16	51,106	49,801	42,630
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	20	6,331	5,647	6,055
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		66,754	67,453	56,969
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
რეზერვები		164	320	142
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	18	157,372	121,293	76,085
ნასესხები სახსრები	16	11,702	17,181	153,747
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	19	25,655	20,151	21,735
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	20	4,265	1,533	2,454
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		199,158	160,478	254,163
სულ ვალდებულებები		265,912	227,931	311,132
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		729,434	697,310	747,376

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2020 წლის 10 აპრილს.

მიხეილ ზოცვაძე
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო.

9-51 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

	შენიშვნა	2019	2018 გადაანგარიშებული (მე-2 შენიშვნა)
შემოსავალი			
ელექტროენერგიის რეალიზაცია და გატარება	21	685,442	810,221
მომსახურება		22,253	19,852
სულ შემოსავალი		707,695	830,073
სხვა შემოსავალი			
სხვა შემოსავალი	22	24,534	10,301
შესყიდული ელექტროენერგია	23	(575,264)	(648,628)
მომსახურების ხარჯები	24	(13,315)	(15,470)
შრომითი დანახარჯები		(74,528)	(69,995)
კონსულტაციის გასამრჯელო	8	(3,941)	(3,857)
გახარჯული მასალები		(5,209)	(5,316)
საგადასახადო ხარჯები		(4,615)	(5,672)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	25	(8,404)	(8,540)
შემოსავალი ფინანსური შემოსავლის/ხარჯის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე		46,953	82,896
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი		(43,751)	(40,823)
შემოსავალი ფინანსური შემოსავლის/ხარჯისა და მოგების გადასახადის დარიცხვამდე		3,202	42,073
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	26	3,444	5,971
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	26	(12,503)	(8,844)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები, წმინდა		(9,059)	(2,873)
(ზარალი)/შემოსავალი მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(5,857)	39,200
მოგების გადასახადი		–	–
წლის (ზარალი)/მოგება		(5,857)	39,200
წლის სხვა სრული შემოსავალი		–	–
წლის მთლიანი სრული (ზარალი)/შემოსავალი		(5,857)	39,200

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2020 წლის 10 აპრილს.

მიხეილ ბოცვაძე
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

	კომპანიის მფლობელებისთვის განკუთვნილი კაპიტალი				
	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწი- ლებელი მოგება	სულ	არასაკონ- ტროლო პაკეტი	სულ საკუთარი კაპიტალი
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის					
მდგომარეობით (გადაანგარიშებამდე)	5,501	445,481	450,982	9	450,991
წინა პერიოდის გადაანგარიშებები (მე-2 შენიშვნა)2	–	(14,747)	(14,747)	–	(14,747)
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის					
მდგომარეობით (გადაანგარიშებული)	5,501	430,734	436,235	9	436,244
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	39,200	39,200	–	39,200
ფინანსური გარანტიების გაცემა (17 შენიშვნა)	–	(6,065)	(6,065)	–	(6,065)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის					
მდგომარეობით (გადაანგარიშებული)	5,501	463,869	469,370	9	469,379
წლის მთლიანი სრული ზარალი	–	(5,857)	(5,857)	–	(5,857)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის					
მდგომარეობით	5,501	458,012	463,513	9	463,522

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2020 წლის 10 აპრილს.

მიხეილ ბოცვაძე
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

	შენიშვნა	2019	2018 გადაანგარიშებული (მე-2 შენიშვნა)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები (ზარალი)/მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(5,857)	39,200
კორექტირებები:			
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი		43,751	40,823
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	26	(3,444)	(5,971)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	26	12,503	8,844
ცვლილებები რეზერვებში		(463)	183
უსასყიდლოდ გადაცემული აქტივები	22	(719)	(148)
საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან მიღებული შემოსულობა		(21)	–
მიღებული გრანტი	22	(408)	–
სასაქონლო-მატერიალური მარაგებისა და ძირითადი საშუალებების ნამეტი	22	(6,127)	(701)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგებისა და ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი/(შემოსულობა)	22	118	(3)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების მოძველების ხარჯი	25	320	1,686
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		39,653	83,913
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების (ზრდა)/შემცირება		(7,567)	1,869
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების შემცირება/(ზრდა)		21,354	(18,098)
სხვა მიმდინარე აქტივების შემცირება		12,457	10,439
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების ზრდა		41,761	39,744
სახელშეკრულებო ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		5,504	(1,584)
სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		2,146	(2,667)
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		75,655	29,703
მიღებული პროცენტი		650	3,988
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		115,958	117,604
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
არამატერიალური აქტივებისა და ძირითადი საშუალებების შესყიდვები, შესაბამისი დღგ-ის ჩათვლით		(107,890)	(98,376)
გაცემული სესხები		–	(9,094)
დაფარული სესხები		–	123,333
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		(107,890)	15,863
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
აღებული სესხები		–	46,304
ნასესხები სახსრების დაფარვა		(7,712)	(170,618)
გადახდილი პროცენტი		(9,510)	(7,487)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(17,222)	(131,801)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება)/ზრდა		(9,154)	1,666
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	13	16,056	14,878
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(154)	(488)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	13	6,748	16,056

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები:

- ▶ 2019 წელს მშობელი კომპანიისთვის გაცემული 9,245 ლარის სესხები (რომელიც შედგებოდა 6,762 ლარის ძირითადი თანხისა და 2,483 ლარის დარიცხული პროცენტისგან) გაიქვითა სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციის“ სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებასთან (2018 წ.: ნული).

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2020 წლის 10 აპრილს.

მიხეილ ზოცვაძე
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

9-51 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

1. ენერგო-პრო ჯორჯიას ჯგუფი და მისი ოპერაციები

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ (შემდგომში - „კომპანია“) 2006 წლის 31 ივლისს საქართველოში დარეგისტრირებული და მოქმედი კომპანიაა. მისი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმაა სააქციო საზოგადოება და დაფუძნებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შედგება კომპანიის და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში - „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ინფორმაციისგან. 2019 წლის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მშობელი კომპანია, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, იყო „ჩეხური ენერგო-პრო ეი.ეს.“ (შემდგომში - „მშობელი კომპანია“). „ჩეხურ ენერგო-პრო ეი.ეს.“-ს სრულად ფლობს „დკ ჰოლდინგ ინვესტმენტს ს.რ.ო.“. ამ უკანასკნელის აქციების 100%-ის მფლობელია ბატონი იარომირ თესარი, რომელიც ამასთანავე ჯგუფის საბოლოო მაცონტროლებელი მხარეა.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა ელექტროენერგიის განაწილებაა. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია ელექტროენერგიას ანაწილებს საქართველოს ყველა რეგიონში დედაქალაქის, თბილისის, გარდა და მოიცავს ქვეყნის ტერიტორიის 85%-ს. ჯგუფი თავისი ელექტროგამანაწილებელი ქსელით ემსახურება თითქმის 1.2 მილიონ მომხმარებელს და ასევე ფლობს და მართავს ელექტროენერგიის გენერაციის ობიექტებს.

ჯგუფი შედგება შემდეგი სამეურნეო სუბიექტებისგან, რომლებიც კონსოლიდირებულია ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში:

სახელწოდება	რეგისტრაციის ქვეყანა	ჯგუფის მფლობელობაში არსებული წილი		საქმიანობის ტიპი
		2019	2018	
შპს „ჯიფაური“	საქართველო	100%	100%	აირტურბინული ელექტროსადგური
შპს „ზოტი ჰიდრო“	საქართველო	95%	95%	ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა (შეჩერებული)

კომპანიის იურიდიული მისამართია: ზურაბ ანჯაფარიძის ქ. 19, 0186 თბილისი, საქართველო.

შპს „ჯიფაური“ არის 2010 წლის 16 ნოემბერს საქართველოში დაფუძნებული და მოქმედი კომპანია. შპს „ჯიფაურის“ ძირითადი საქმიანობაა გარანტირებული სიმძლავრით უზრუნველყოფა და ელექტროენერგიის წარმოება. მისი მთავარი საოპერაციო აქტივებია ოთხი აირტურბინა 110 მეგავატი დადგმული სიმძლავრით და ელექტროენერგიის წარმოებისთვის საჭირო სხვა ობიექტები (აირტურბინული ელექტროსადგური).

გარანტირებული სიმძლავრე უზრუნველყოფს საქართველოს ერთიანი ელექტროენერგეტიკული სისტემის უსაფრთხო და საიმედო ფუნქციონირებას. გარანტირებული სიმძლავრის მზადყოფნის პერიოდსა და მინიმალური გარანტირებული სიმძლავრის ოდენობას არეგულირებს საქართველოს მთავრობა, ხოლო ტარიფებს აწესებს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია („სემეკი“).

შპს „ჯიფაურის“ იურიდიული მისამართია ზურაბ ანჯაფარიძის ქ. 19, 0186 თბილისი, საქართველო, ხოლო ფაქტობრივი მისამართი - აღმაშენებლის ქ. 28, 1300 გარდაბანი, საქართველო.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა აქციონერების მიერ. აქციონერთა კრება, ჩვეულებრივ, ტარდება საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წლის პირველ ნახევარში. აქციონერებს შეუძლიათ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებების შეტანა გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბასსს) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველად გამოყენებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდი.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ საგანგებოდ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

გადაანგარიშებები

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფმა წინა გამოშვებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შემდეგი შეცდომები აღმოაჩინა.

- (ა) ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით, რომელიც მან გამოიყენა თავის 2018 წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, სახელმწიფოსგან ან სახელმწიფოსთან დაკავშირებული საწარმოებისგან უსასყიდლოდ ან ნომინალური (სამართლიან ღირებულებაზე არსებითად დაბალი) ღირებულებით მიღებული გრძელვადიანი აქტივები, თავდაპირველი აღიარებისას, სამართლიანი ღირებულებით შეფასდა და აღირიცხა. სხვაობა თვითღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას შორის შეცდომით აისახა იმ პერიოდების სხვა შემოსავალში, რომელთა განმავლობაშიც ჯგუფმა ეს აქტივები შეიძინა. ამ შეცდომის გამო, სახელმწიფო გრანტთან დაკავშირებული ვალდებულებები (ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი, როგორც სხვა მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები, იხილეთ 20 შენიშვნა) 2018 წლის 1 იანვრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად, ჯამში 6,463 ლარით და 6,055 ლარით შემცირდა. სახელმწიფო გრანტებთან დაკავშირებული ვალდებულებები წრფივი მეთოდით უნდა გადატანილიყო მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. ამ შეცდომის გამო 2018 წლის სხვა შემოსავალი 408 ლარით შემცირდა.
- (ბ) 2018 წლის 18 დეკემბერს ჯგუფმა თავისი მშობელ კომპანიაზე სესხი გასცა. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის თანახმად, 2018 წელს ჯგუფს სესხის გაცემისთანავე უნდა ეღიარებინა საგადასახადო ხარჯი, რომელიც, სესხის სრულად დაფარვის შემთხვევაში, უკან დაბრუნებას ექვემდებარება. ჯგუფს ეს ხარჯი არ უღიარებია, რის გამოც 2018 წელს 1,600 ლარით ნაკლები საგადასახადო ხარჯი ასახა. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი იყო წმინდა საგადასახადო აქტივის პოზიციაში და, ამის შედეგად, სხვა მიმდინარე აქტივებში ასახული წინასწარ გადახდილი გადასახადები ამავე თანხით გაიზარდა (მე-14 შენიშვნა).
- (გ) საქართველოს საგადასახადო კოდექსის თანახმად, 2018 წელს ქსელის დანაკარგებზე ჯგუფს დღე უნდა დაერიცხა. ჯგუფმა დღე არ აღიარა, რის გამოც სხვა მიმდინარე აქტივები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაიზარდა, ხოლო 2018 წლის საგადასახადო ხარჯი 560 ლარით შემცირდა.
- (დ) მშობელი კომპანიისთვის 2018 წელს და 2017 წელს გაცემული ფინანსური გარანტიები (მე-17 შენიშვნა) არ იყო აღრიცხული ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ შესაბამისად, კერძოდ ისინი არ იყო აღიარებული სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და არ იყო შეფასებული შემდეგი ორიდან უფრო მაღალი ოდენობით: ა) ზარალის რეზერვის ოდენობა, რომელიც განისაზღვრება ფასს 9-ის მიხედვით გაუფასურების შესაბამისად, და ბ) თავდაპირველად აღიარებულ ოდენობას გამოკლებული ფასს 15-ის პრინციპების შესაბამისად აღიარებული შემოსავლის კუმულაციური თანხა. ამის გამო, ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2018 წლის 1 იანვარსა და 2018 წლის 31 დეკემბერს, შესაბამისად, ჯამში 8,284 ლარით და 12,005 ლარით შემცირდა, რეზერვები 1,119 ლარით გაიზარდა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი 2,344 ლარით შემცირდა. კომპანიამ შეასწორა ეს შეცდომები იმ წინა პერიოდის შედარებადი თანხების გადანგარიშებით, რომელშიც შეცდომები იყო დაშვებული.

ბ) და გ) პუნქტებს არ მოუხდენია გავლენა ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

გადაანგარიშებები (გაგრძელება)

შემდეგი გადაანგარიშებები შევიდა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში და ამავე თარიღით დასრულებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში და ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	რეკლასიფი- კაციამდე	გადაანგარიშება	გადაანგარი- შებული	შენიშვნები
სხვა მიმდინარე აქტივები	7,426	(2,160)	5,266	ბ), გ)
სულ მიმდინარე აქტივები	140,948	(2,160)	138,788	
სულ აქტივები	699,470	(2,160)	697,310	
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	1,125	408	1,533	ა)
სულ მიმდინარე ვალდებულებები	160,070	408	160,478	
რეზერვები	1,119	(1,119)	–	დ)
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებები	–	12,005	12,005	დ)
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	–	5,647	5,647	ა)
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	50,920	16,533	67,453	
გაუნაწილებელი მოგება	482,970	(19,101)	463,869	ა), ბ), გ), დ)
სულ საკუთარი კაპიტალი	488,480	(19,101)	469,379	

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	რეკლასიფი- კაციამდე	გადაანგარიშება	გადაანგა- რიშებული	შენიშვნები
სხვა შემოსავალი	9,893	408	10,301	ა)
საგადასახადო ხარჯები	(3,512)	(2,160)	(5,672)	ბ), გ)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	3,627	2,344	5,971	დ)
წლის მოგება	38,608	592	39,200	

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	რეკლასიფი- კაციამდე	გადაანგარიშება	გადაანგა- რიშებული	შენიშვნები
შემოსავალი მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე	38,608	592	39,200	ა), ბ), გ), დ)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	(3,627)	(2,344)	(5,971)	დ)
სხვა მიმდინარე აქტივების შემცირება	8,279	2,160	10,439	ბ), გ)
სხვა მიმდინარე ვალდებულებების შემცირება	(2,259)	(408)	(2,667)	ა)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები	117,604	–	117,604	

შემდეგი გადაანგარიშებები აისახებოდა ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	რეკლასიფი- კაციამდე	გადაანგარიშება	გადაანგა- რიშებული	შენიშვნები
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	2,046	408	2,454	ა)
სულ მიმდინარე ვალდებულებები	253,755	408	254,163	
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებები	–	8,284	8,284	დ)
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	–	6,055	6,055	ა)
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	42,630	14,339	56,969	
გაუნაწილებელი მოგება	445,481	(14,747)	430,734	ა), დ)
სულ საკუთარი კაპიტალი	450,991	(14,747)	436,244	

3. ფუნქციონირებადი საწარმო

წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში. ამ გადაწყვეტილების მიღებისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა, ამჟამინდელი მიზნები, ოპერაციების მოგებიანობა და ფინანსურ რესურსებზე წვდომა, და გააანალიზა ფინანსურ ბაზრებზე არსებული ვითარების გავლენა ჯგუფის საქმიანობაზე.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებები მის მიმდინარე აქტივებს 101,998 ლარით აღემატებოდა. ჯგუფმა 2019 წელს განიცადა 5,857 ლარის წმინდა ზარალი.

ხელმძღვანელობის მიზანშეწონილად მიიჩნევს ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით. ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების ადეკვატურობის შეფასებისას, ჯგუფი მხედველობაში იღებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ▶ ჯგუფის ზარალიანი პოზიცია გამოწვეულია ელექტროენერგიის პროგნოზირებულ და ფაქტობრივ მოხმარებას შორის შეუსაბამობით 2018-დან 2020-მდე სამწლიან პერიოდში, რომელსაც დაეყრდნო სემეკი კომპანიისთვის ელექტროენერგიის განაწილების ტარიფების დაწესებისას. ტარიფის გამოთვლის მეთოდოლოგიის მიხედვით, კომპანიას უფლება აქვს, მოითხოვოს ტარიფის კორექტირება, რათა აინაზღაუროს არაჯეროვანი ტარიფებით გამოწვეული საოპერაციო ზარალი. კომპანია 2020 წელს აპირებს ტარიფის გადახედვის მოთხოვნას და 2021 წლიდან ტარიფის ზრდას მოელის. ტარიფის გამოთვლის მეთოდოლოგიაზე და წესებზე დაყრდნობით, კომპანია მოელის, რომ მომდევნო სამწლიანი (2021-2023) პერიოდისთვის დადგენილი ტარიფებით 2019 წელს განცდილი ზარალიც აუნაზღაურდება.
- ▶ ამ გარემოებების გათვალისწინებით, კომპანიამ თავისი კაპიტალური დანახარჯების ბიუჯეტი 2020 წლისთვის 50 მილიონი ლარით შეამცირა. ამის შედეგად, 2020 წელს ჯგუფი გაიუმჯობესებს ლიკვიდურობის პოზიციას და 2020 წლის ბოლოსთვის დაახლოებით 25 მილიონი ლარით შეამცირებს თავის მიმდინარე დეფიციტს.
- ▶ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს 83,639 ლარის სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებაზე ფაქტორინგული ხელშეკრულება ჰქონდა გაფორმებული. კრედიტორულ დავალიანებაზე ფაქტორინგული ხელშეკრულება გაფორმდა ქართულ კომერციულ ბანკებთან ერთიდან სამ თვემდე პერიოდისთვის, და დაერიცხა წლიური 9.5%-12.5% ფინანსური ხარჯი. ჯგუფი 2020 წელს მოელის სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების დაფარვის თარიღის შემდგომ გადავადებას.
- ▶ მშობელმა კომპანიამ დაადასტურა, რომ აქვს ჯგუფის მხარდაჭერის შესაძლებლობა და სურვილი, რაც გამოიხატება ჯგუფისთვის საკმარისი ფულადი სახსრების გამოყოფით, რათა მან, მინიმუმ, 2021 წლის 7 მარტამდე შეძლოს საქმიანობის ჩვეულ რეჟიმში გაგრძელება. ამასთან, მშობელმა კომპანიამ დაადასტურა, რომ არ აპირებს ჯგუფისგან სესხის ძირითადი თანხის დაფარვისა და 2021 წლის 7 მარტამდე დარიცხული პროცენტის გადახდის მოთხოვნას, თუკი ეს დაახარალებს ჯგუფის ფინანსურ სტაბილურობას. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მშობელი კომპანიის მიმართ სასესხო ვალდებულება იყო 11,702 ლარი (მე-16 შენიშვნა).
- ▶ როგორც 30-ე შენიშვნაში აღინიშნა, 2019 წლის 31 დეკემბრიდან მთელი მსოფლიო მნიშვნელოვანი გაურკვევლობის წინაშე დგას იმასთან დაკავშირებით, თუ რა გავლენა ექნება COVID-19 ვირუსის კავშირის საკმარისი ყველა ასპექტზე, მათ შორის, ეკონომიკურ საქმიანობაზე. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღამდე ჯგუფზე ამ ახალ გარემოებებს არსებითად არ უმოქმედია. თავისი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჯგუფი მოელის, რომ COVID-19 ვირუსი გარკვეულ გავლენას მოახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე, რომელიც დამოკიდებულია 1.2 მილიონი მომხმარებლისგან ფულადი ნაკადების მიღებაზე, თუმცა, ჯგუფის შეფასებით, ამას არსებითი უარყოფითი გავლენა არ ექნება ჯგუფის უნარზე, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმო. 1 აპრილს საქართველოს მთავრობამ მიიღო გადაწყვეტილება, მოეხდინა ელექტროენერგიის გადახდების სუბსიდირება სამი თვით (2020 წლის მარტი-მაისი) ყველა იმ მომხმარებლისთვის, რომელიც თვეში 200 კილოვატზე ნაკლებ ელექტროენერგიას მოიხმარს. ამის მიუხედავად, COVID-19 ვირუსის გამო სიტუაცია მუდმივად იცვლება და შეუძლებელია საქართველოს ეკონომიკასა და ჯგუფზე მისი პოტენციური გავლენის დაზუსტებით შეფასება.

ხელმძღვანელობის აზრით, ამ ინიციატივების ერთობლიობა ჯგუფს უზრუნველყოფს საკმარისი ლიკვიდურობით, რომ საქმიანობა 2020 წლის შემდეგაც გააგრძელოს.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

(ა) კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი კომპანიები ის ინვესტიციის ობიექტებია, სტრუქტურულზეებული საწარმოების ჩათვლით, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (i) შეუძლია წარმართოს ინვესტიციის ობიექტის ის საქმიანობები, რომლებიც მის უკუგებაზე მნიშვნელოვნად მოქმედებს, (ii) აქვს ინვესტიციის ობიექტში მონაწილეობის შედეგად ცვლად უკუგებასთან დაკავშირებული რისკი და უფლებები, და (iii) შეუძლია გამოიყენოს ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენა და იმოქმედოს ინვესტიციის უკუგების ოდენობაზე. სხვა საწარმოზე ჯგუფის გავლენის შეფასებისას ხდება არსებითი უფლებების, მათ შორის არსებითი პოტენციური ხმის უფლებების, არსებობის და ეფექტის გათვალისწინება. იმისათვის, რომ უფლება არსებითად ჩათვალოს, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს ამ უფლების პრაქტიკული გამოყენების შესაძლებლობა ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობების წარმართვის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებისას. ჯგუფს შეიძლება გავლენა ჰქონდეს ინვესტიციის ობიექტზე მაშინაც კი, როდესაც ინვესტიციის ობიექტის ხმის უფლებების ნახევარს ან ნაკლებს ფლობს. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი ადარებს თავის ხმის უფლებათა რაოდენობას სხვა მფლობელების ხმის უფლებების რაოდენობასა და გაზიარებასთან, რათა განსაზღვროს აქვს თუ არა ფაქტობრივი გავლენა ინვესტიციის ობიექტზე. სხვა ინვესტორების დამცავი უფლებები, როგორიცაა უფლებები, რომლებიც უკავშირდება ინვესტიციის ობიექტის საქმიანობაში ფუნდამენტურ ცვლილებებს ან გამოიყენება მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, ჯგუფს ინვესტიციის ობიექტის გაკონტროლებაში ხელს არ უშლის. შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირდება იმ თარიღიდან, როდესაც ჯგუფს გადაეცემა კონტროლი (შემენის თარიღი) და მათი დეკონსოლიდაცია ხდება კონტროლის შეწყვეტის თარიღიდან.

შვილობილი კომპანიების შესყიდვის ბუღალტრული აღრიცხვისთვის გამოიყენება შემენის მეთოდი. საწარმოთა გაერთიანებისას შემენილი ამოცნობადი აქტივები და ნაკისრი ვალდებულებები და პირობითი ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით შემენის თარიღისთვის, არასაკონტროლო პაკეტის ზომის მიუხედავად.

ჯგუფი არასაკონტროლო პაკეტს, რომელიც წარმოადგენს კაპიტალში ამჟამინდელ წილობრივ მონაწილეობას და, ლიკვიდაციის შემთხვევაში, მფლობელს უფლებას აძლევს წმინდა აქტივების პროპორციულ წილზე, თითოეული ოპერაციისთვის ინდივიდუალურად აფასებს, შემენილი საწარმოს წმინდა აქტივებში არასაკონტროლო პაკეტის პროპორციული წილის ოდენობით.

გუდვილის შესაფასებლად ხდება შემენილი საწარმოს წმინდა აქტივების გამოქვითვა შემენილ საწარმოში გადახდილი თანხის, შემენილ საწარმოში არასაკონტროლო პაკეტის ოდენობის და შემენის თარიღამდე შემენილ საწარმოში ფლობილი წილის სამართლიანი ღირებულების ჯამური თანხიდან. ყოველგვარი უარყოფითი თანხის („უარყოფითი გუდვილი, სარგებლიანი შესყიდვა“) აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მას შემდეგ, რაც ხელმძღვანელობა ხელახლა შეაფასებს, გამოავლინა თუ არა ყველა შემენილი აქტივი და ყველა ნაკისრი ვალდებულება და პირობითი ვალდებულება, და გადაამოწმებს თავისი შეფასებების მართებულობას. შემენილ საწარმოში გადახდილი თანხა ფასდება გადაცემული აქტივების, გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტების და მიღებული ან ნაკისრი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, პირობითი ანაზღაურების ხელშეკრულებებთან დაკავშირებული აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ჩათვლით, მაგრამ შემენასთან დაკავშირებული ისეთი დანახარჯების გამოკლებით, როგორიცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასების და მსგავსი პროფესიული მომსახურების გასამრჯელო.

შიდაჯგუფური ოპერაციები, ნაშთები და ჯგუფის კომპანიებს შორის შემდგარი გარიგებებიდან არარეალიზებული შემოსულობები ერთმანეთთან გაიქვითება; არარეალიზებული ზარალიც გაიქვითება, თუ დანახარჯების ამოღება შეუძლებელი არ არის. კომპანია და მისი შვილობილი კომპანიები იყენებენ ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკას, რომელიც შესაბამისობაშია ჯგუფის შიდა პოლიტიკასთან.

არასაკონტროლო პაკეტი არის შვილობილი კომპანიის წმინდა შედეგების და საკუთარი კაპიტალის ნაწილი, მიკუთვნებადი იმ წილებისთვის, რომლებსაც კომპანია პირდაპირ ან არაპირდაპირ არ ფლობს. არასაკონტროლო პაკეტი წარმოადგენს ჯგუფის საკუთარი კაპიტალის ცალკე კომპონენტს.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ა) კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

არასაკონტროლო პაკეტების ყიდვა-გაყიდვა

არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებთან გარიგებების ბუღალტრული აღრიცხვისთვის ჯგუფი სამეურნეო სუბიექტის მოდელს იყენებს. ნებისმერი სხვაობა შესყიდვის ღირებულებასა და შეძენილი არასაკონტროლო პაკეტის საბალანსო ღირებულებას შორის, პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც კაპიტალის ოპერაცია. ჯგუფი სხვაობას გაყიდვის ღირებულებასა და გაყიდული არასაკონტროლო პაკეტის საბალანსო ღირებულებას შორის აღრიცხავს, როგორც კაპიტალის ოპერაციას საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

შეიღობილი კომპანიების გასხვისება

როდესაც ჯგუფი კონტროლს კარგავს, სამეურნეო სუბიექტში დარჩენილი ყოველგვარი წილის გადაფასება ხდება მის სამართლიან ღირებულებამდე და საბალანსო ღირებულებაში შესული ცვლილება აისახება მოგებაში ან ზარალში. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებას, შენარჩუნებული წილის შემდგომში მეკავშირე საწარმოდ, ერთობლივ საწარმოდ ან ფინანსურ აქტივად აღრიცხვის მიზნებისთვის. ამასთან, მანამდე ამ სამეურნეო სუბიექტთან დაკავშირებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახული ყველა თანხა აღირიცხება, ისე, თითქოს ჯგუფმა პირდაპირ ჩამოწერა მასთან დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები. ეს, შეიძლება, ნიშნავდეს მანამდე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხების გადატანას მოგებაში ან ზარალში.

საწარმოთა გაერთიანება

ბიზნესების შეძენა აღირიცხება შეძენის მეთოდის გამოყენებით. საწარმოთა გაერთიანებისას გადაცემული ანაზღაურება ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც გამოითვლება, როგორც შეძენის თარიღისთვის კომპანიის მიერ გადაცემული აქტივების სამართლიანი ღირებულებების, შეძენილი საწარმოს ყოფილი მფლობელების მიმართ კომპანიის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების და შეძენილი საწარმოს კონტროლის მიღებისთვის ჯგუფის მიერ გამოშვებული სააქციო წილის ჯამი. შეძენასთან დაკავშირებული დანახარჯები, როგორც წესი, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში მათი გაწევისთანავე.

გუდვილის შეფასება ხდება იმ ზედმეტობის თანხით, რომლითაც გადაცემული ანაზღაურების თანხის, შეძენილ საწარმოში ყოველგვარი არასაკონტროლო პაკეტების ოდენობის და მყიდველი საწარმოს მიერ შეძენილ საწარმოს კაპიტალში მანამდე ფლობილი წილის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) სამართლიანი ღირებულების ჯამი აღემატება შეძენის თარიღისთვის ამოცნობადი შეძენილი აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების წმინდა თანხებს. თუ გადაფასების შემდეგ შეძენის თარიღისთვის ამოცნობადი შეძენილი აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების გაქვითული თანხები აღემატება გადაცემული ანაზღაურების თანხის, შეძენილ საწარმოში ყოველგვარი არასაკონტროლო პაკეტების ოდენობის და მყიდველი საწარმოს მიერ შეძენილი საწარმოს კაპიტალში მანამდე ფლობილი წილის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) სამართლიანი ღირებულების ჯამს, მაშინ ეს ზედმეტობა დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, როგორც სარგებლიან შესყიდვაზე მიღებული შემოსულობა.

(ბ) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარება და შემდგომი შეფასება

პირველადი აღიარებისას ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებს მიეკუთვნება: შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია მათი თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და ჯგუფის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც ის ამ ფინანსურ აქტივებს მართავს. ჯგუფი ფინანსურ აქტივს თავდაპირველად აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით, რასაც, იმ ფინანსური აქტივის შემთხვევაში, რომელიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ემატება გარიგების დანახარჯები. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, რომელიც არ შეიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც ჯგუფმა პრაქტიკული მიზანშეწონილობის პრინციპი გამოიყენა, ფასდება გარიგების ფასით ფასს 15-ის შესაბამისად.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირება და სრულდება ინსტრუმენტის დონეზე.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების შედეგად. ჯგუფის ბიზნესმოდელის შეფასება მოხდა ფასს 9-ის თავდაპირველად გამოყენების თარიღის, 2018 წლის 1 იანვრის, მდგომარეობით. ჯგუფის ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი და ოპერაცია მიმართულია ელექტროენერგიის რეალიზაციით სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისკენ. ეს არის ჯგუფის მთავარი მიზანი და ყოველდღიური საქმიანობა. წარსულში ჯგუფს არასდროს გაუყიდა თავისი ფინანსური ინსტრუმენტები. ყველა ფინანსურ აქტივს ის ფლობს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და მათ კლასიფიკაციას ახდენს პირველ ბიზნესმოდელში - ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად (H2C).

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სავალო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სავალო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ფინანსური აქტივების ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხვა (სავალო ინსტრუმენტები) ყველაზე რელევანტურია ჯგუფისთვის.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით, და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც ჯგუფს ეკუთვნის 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და მოიცავს ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს და სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებას.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან ამოღება) ძირითადად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა, ან
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) ჯგუფმა გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, ჯგუფი აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ჯგუფის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებისთვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს გადაუხდელად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის ამორტიზებული ღირებულებით აღიარებს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ყველა იმ ფულად ნაკადს შორის, რომელთა მიღებასაც ჯგუფი მოელის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს მიახლოებული განაკვეთით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

იმ კრედიტების შემთხვევაში, სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გარდა, რომელთა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზარდილა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვები იქმნება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევით განპირობებული საკრედიტო ზარალისთვის (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ისეთი კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის გაზარდილი, რეზერვის შექმნა სავალდებულოა კრედიტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალისთვის, იმისდა მიუხედავად, თუ როდის დგება დეფოლტი (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ჯგუფი 12-თვიანი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ქმნის ბანკში განთავსებული ნაღდი ფულის ნაშთებისთვის. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მნიშვნელოვნად გაზარდილად მაშინ მიიჩნევს, როდესაც ხელშეკრულების მიხედვით გადახდები 30 დღეზე მეტი ხნით არის ვადაგადაცილებული.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისთვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდა 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე.

უიმედო აქტივები ჩამოიწერება გაუფასურების ზარალის რეზერვის ანგარიშზე მას შემდეგ, რაც აქტივის ამოღებისთვის საჭირო ყველა პროცედურა დასრულდება და ზარალის ოდენობა განისაზღვრება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება კრედიტდება გაუფასურების ზარალის ანგარიშზე წლის მოგებაში ან ზარალში.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

პირველადი აღიარება და შეფასება

ფინანსური ვალდებულებები ფასს 9-ის შესაბამისად ასახულია მოგებასა და ზარალში და შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური ვალდებულებების, სესხების და გადასახდელი ანგარიშების სახით ან ასახულია, როგორც წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს. ჯგუფი თავისი ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შემთხვევაში, შემდგომი აღრიცხვა ხდება ამორტიზებული ღირებულებით. ამას ემატება გარიგებისთვის უშუალოდ მიკუთვნებადი დანახარჯები.

ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც სესხები და გადასახდელი ანგარიშები, მოიცავს ნასესხებ სახსრებს (მე-16 შენიშვნა) და სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას (მე-18 შენიშვნა).

შემდგომი შეფასება

სესხები და გადასახდელი ანგარიშები

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, სესხებისა და მისაღები ანგარიშების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგებაში ან ზარალში, ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების, გაუქმების ან ამოწურვის შემთხვევაში.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლდება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხორციელდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს სამართლებრივი უფლება თანხების ჩათვლისა და განზრახული აქვს შემხვედრი მოთხოვნების ურთიერთგაქვითვა ან ერთდროულად აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა.

(გ) სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედეგად:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი ჯგუფის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 29-ე შენიშვნაში. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

(დ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, აკუმულირებული ცვეთისა და გაუფასურებისთვის შექმნილი რეზერვების გამოკლებით, სადაც საჭიროა. ასეთი ხარჯები მოიცავს ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლისა და სესხით სარგებლობის ხარჯებს გრძელვადიანი სამშენებლო პროექტების შემთხვევაში, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის პერიოდული შეცვლა ხდება აუცილებელი, ჯგუფი ასეთ ნაწილებს აღიარებს დამოუკიდებელ აქტივად კონკრეტული სასარგებლო გამოყენების ვადით და შესაბამისად არიცხავს ცვეთას. წვრილმანი შეკეთებისა და ყოველდღიური ტექნიკური მომსახურების დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(ii) ცვეთა

მიწისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის ცვეთა არ ხდება. ძირითადი საშუალებების სხვა მუხლების ცვეთა გამოიანგარიშება დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რათა მოხდეს მათი ხარჯის განაწილება ნარჩენ ღირებულებაზე მათი სავარაუდო სასარგებლო გამოყენების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო გამოყენების ვადა წლებში
მიწა და შენობა-ნაგებობები	25-100
ტექნიკური აღჭურვილობა და დანადგარები	25-50
სხვა აღჭურვილობა, ავეჯი და მოწყობილობები	3-8
სხვა უძრავი აქტივები	5-25

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის სავარაუდო თანხა, რომელსაც ჯგუფი ამჟამად მიიღებდა ამ აქტივის გაყიდვით, რასაც აკლდება გაყიდვის სავარაუდო ხარჯები, იმ შემთხვევაში, თუ აქტივები უკვე იმ სიძველისა და იმ მდგომარეობაშია, როგორც ეს მოსალოდნელია მისი სასარგებლო გამოყენების ვადის ბოლოს. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, დაკორექტირდება.

(iii) აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან წმინდა შემოსულობასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) აისახება მოგებაში ან ზარალში აქტივის აღიარების შეწყვეტისთანავე.

აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაისინჯება ყოველწლიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირდება შესაბამისად.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) იჯარა

პირველადი აღიარება და შეფასება

ხელშეკრულების გაფორმების დროს ჯგუფი აფასებს, ის წარმოადგენს ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ეს შეფასება გულისხმობს განსჯას იმის თაობაზე, დამოკიდებულია თუ არა ის კონკრეტულ აქტივებზე, ჯგუფი იღებს თუ არა არსებითად სრულ ეკონომიკურ სარგებელს აქტივით სარგებლობისგან და აქვს თუ არა ჯგუფს უფლება, წარმართოს აქტივის გამოყენება. ჯგუფმა ასევე არჩია ფასს 16-ით გათვალისწინებული გამარტივებული მიდგომის გამოყენება მაქსიმუმ 12-თვიანი ვადის მქონე მოკლევადიანი იჯარებისთვის და ისეთი იჯარებისთვის, რომელთა საბაზისო (საიჯარო) აქტივი დაბალი ღირებულებისაა. ჯგუფი მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე იჯარებს გამარტივებული მეთოდით აღრიცხავს.

ასეთ ხელშეკრულებებზე საიჯარო გადახდების აღიარება ხდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი უკავშირდება, იჯარის ვადაზე წრფივი დარიცხვით.

ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, იჯარის ვადა განისაზღვრება, როგორც იჯარის ხელშეკრულებით განსაზღვრულ ვადას დამატებული ხელშეკრულების ვადის შესაძლო გაგრძელება. თუ იჯარის ხელშეკრულებას განუსაზღვრელი ვადა აქვს, იჯარის ვადა განისაზღვრება ხელშეკრულების შესაძლო გაგრძელების ვადით.

ჯგუფი აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას აღიარებს იჯარის ვადის დაწყების თარიღით. აქტივის გამოყენების უფლების პირველადი შეფასება ხდება თავდაპირველი თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- ▶ საიჯარო ვალდებულების საწყისი შეფასების ღირებულება;
- ▶ იჯარის დაწყების თარიღით ან ამ თარიღამდე (იჯარის წინასწარ გადახდა) შესრულებულ საიჯარო გადახდებს გამოკლებული მეიჯარისგან მიღებული ყოველგვარი წამახალისებელი გადახდები;
- ▶ მოიჯარის სავარაუდო დანახარჯები, დაკავშირებული საიჯარო აქტივის დემონტაჟთან, გადატანასა და აღდგენასთან, საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად.

აქტივის გამოყენების უფლებას შემდგომში ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან აქტივის გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე ან საიჯარო ვადის ბოლო თარიღამდე, რომელიც უფრო ადრე დადგება. აქტივის გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადა თანხვედრაშია ძირითადი საშუალებების ერთეულების სასარგებლო მომსახურების ვადებთან. აქტივის გამოყენების უფლება ასევე ექვემდებარება ცვეთას.

იჯარის დაწყების თარიღისთვის ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც გამოითვლება, როგორც იჯარის ვადის განმავლობაში გადასახდელი თანხების დღევანდელი ღირებულება. საიჯარო გადასახადები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), შემცირებულ მისაღები საიჯარო შეღავათებით, ცვლად საიჯარო გადასახადებს, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე და თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით. საიჯარო გადასახადები ასევე შედგება შესყიდვის ოფციონის რეალიზაციის ფასისგან, რომლის ჯგუფის მიერ რეალიზაციის გონივრული რწმენა არსებობს, და იჯარის შეწყვეტისთვის გადახდილი ჯარიმებისგან, თუ იჯარის ვადა ასახავს ჯგუფის მიერ იჯარის შეწყვეტის ოფციონის რეალიზაციას. ცვლადი საიჯარო გადასახადები, რომლებიც არ არის მიზნული ინდექსზე ან განაკვეთზე, აღიარებულია იმ პერიოდის ხარჯად (გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ისინი გაიწევა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შესაქმნელად), რომლის განმავლობაშიც დგება გადახდის გამომწვევი მოვლენა ან პირობა.

საიჯარო გადასახადების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად ჯგუფი იყენებს თავის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, რადგან საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) იჯარა (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასება

იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის ზრდა და მცირდება იჯარის გადახდის შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიკაცია ან ცვლილება, თუ იცვლება საიჯარო გადახდები (მაგ. ცვლილება სამომავლო გადახდებში მათი ოდენობის განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო), ან ცვლილება შედის საბაზისო აქტივის შესყიდვის ოფციონის შეფასებაში.

პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის მოდელის გამოყენებისას, ჯგუფი აფასებს აქტივის გამოყენების უფლებას თავდაპირველი თვითღირებულებით, მინუს დაგროვილი ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი, რომელიც კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შესაფასებლად. აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის ათვლის თარიღიდან საბაზისო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის ამოწურვამდე.

ჯგუფი ხარჯებს საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტის სახით აღიარებს ფინანსური ხარჯებში, რომელსაც ასახავს მოგებაში ან ზარალში.

(ვ) გუდვილი

გუდვილი აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. კომპანია ამოწმებს გუდვილის გაუფასურებას სულ მცირე ყოველწლიურად და ყოველთვის, როცა არსებობს გუდვილის გაუფასურების შესაძლო ნიშნები. მთლიანი გუდვილი ნაწილდება კომპანიაზე, როგორც ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთ ერთეულზე, რომელიც, სავარაუდოდ, შესაბამისი საწარმოთა გაერთიანების შედეგად მიღებული სინერგიიდან სარგებელს მიიღებს.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შიგნით ისეთი ოპერაციის შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი, რომელზეც გუდვილი იყო განაწილებული, შეიცავს შეწყვეტილ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილის საბალანსო ღირებულებასაც, და ფასდება შეწყვეტილი ოპერაციისა და ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის დარჩენილი ნაწილის ხვედრითი წილების საფუძველზე.

(ზ) არამატერიალური აქტივები

ცალკე შეძენილი არამატერიალური აქტივები თავდაპირველი აღიარებისას ფასდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. კომპანიის შიგნით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და ხარჯი აისახება იმ წლის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია.

ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს, გუდვილის გარდა, განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, ძირითადად, მოიცავს კაპიტალიზებულ კომპიუტერულ პროგრამებს და სხვა საოპერაციო ლიცენზიებს, და კაპიტალიზდება მათი შეძენისა და გამოყენებისთვის მომზადებაზე გაწეული დანახარჯების საფუძველზე.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო გამოყენების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო გამოყენების ვადა წლებში
პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები და პროგრამული უზრუნველყოფა	2-7 წელი
სხვა არასაოპერაციო ლიცენზიები	3-7 წელი

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

შეზღუდული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზება ხდება ეკონომიკური მომსახურების ვადის პერიოდში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც რამე მიანიშნებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურებაზე. გაუფასურების შემთხვევაში არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება შემცირდება მათი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უფრო მაღალ ღირებულებამდე.

ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი სასარგებლო გამოყენების განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში მინიმუმ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება.

მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება აღირიცხება ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდის შესაბამისად შეცვლით და განიხილება, როგორც სააღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება. შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში არამატერიალური აქტივების ფუნქციების შესაბამის ხარჯის კატეგორიაში.

ჯგუფი არ ფლობს სასარგებლო გამოყენების შეუზღუდავი ვადის მქონე არამატერიალურ აქტივებს.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ფასდება, როგორც გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

(თ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ჯგუფი განსაზღვრავს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი და განსაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ამ გამოთვლების დასაბუთება ხდება შეფასების კოეფიციენტებით ან სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

ჯგუფი გაუფასურებას დეტალური ბიუჯეტებისა და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე გამოითვლის. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები, ჩვეულებრივ, ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიაში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(თ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშნები, რომ გაუფასურებით გამოწვეული უკვე აღიარებული ზარალი შეიძლება აღარ არსებობდეს ან შემცირებული იყოს. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის აღდგენა მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის აღდგენით ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული.

(ი) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს სათანადო საფუძველი ვარაუდისა, რომ ასეთი გრანტი მიღებული იქნება. იმ შემთხვევაში, როდესაც გრანტების მიღება დაკავშირებულია გარკვეულ პირობებთან, მისი აღიარება ხორციელდება ასეთი პირობების დაკმაყოფილების გრანტიის არსებობის შემთხვევაში. როდესაც გრანტი შეეხება ხარჯების მუხლს, მისი სისტემატური აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელშიც აღირიცხება ამ გრანტით დასაფარი შესაბამისი დანახარჯები. როდესაც გრანტი უკავშირდება აქტივს, იგი შემოსავლად აღირიცხება თანაბარი ოდენობებით შესაბამისი აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

როდესაც ჯგუფი იღებს არაფულადი აქტივების გრანტს, აქტივი და გრანტი აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და გადაიტანება მოგებაში ან ზარალში აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, საბაზისო აქტივის სარგებლის თანაბარი წლიური ოდენობებით გამოყენების საფუძველზე.

(კ) დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები

ხელფასები, შვებულება და ბიულეტენი, პრემიები და არაფულადი სარგებელი ირიცხება იმ წელს, რომელშიც შესაბამისი მომსახურება გაიწია ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. 2019 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფს აქვს სამართლებრივი ვალდებულება, რომ თანამშრომელთა მთლიანი ხელფასებიდან და სხვა გასამრჯელოებიდან 2% საპენსიო ფონდისთვის გადადოს.

(ლ) გადასახადები

(i) მოგებიდან გადასახადები

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ მფლობელებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამისი განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ასეთი ოპერაციების დაბეგრა სცდება ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ მოქმედების არეალს, აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების მსგავსად და აისახება, როგორც საგადასახადო ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) გადასახადები (გაგრძელება)

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, რა შემთხვევაშიც დამატებითი ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე.
- ▶ დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება, რომელიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოსგან მიღებული ან მისთვის გადასახდელი დამატებითი ღირებულების გადასახადის აქტივის ან ვალდებულების წმინდა თანხა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების სხვა საგადასახადო დავალიანების მუხლში.

(iii) განუსაზღვრელი საგადასახადო სტატუსი

ჯგუფის განუსაზღვრელ საგადასახადო სტატუსს ხელმძღვანელობა ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის იმ პოზიციებისთვის, რომლებზეც ხელმძღვანელობის აზრით, უფრო არის მოსალოდნელი დამატებითი გადასახადების დაკისრება, თუ ამ პოზიციებს საგადასახადო ორგანოები ექვექვე დააყენებენ. ასეთი შეფასება ეყრდნობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ფაქტობრივად ძალაში შესული საგადასახადო კანონმდებლობის განმარტებას და ნებისმიერ სასამართლოს გადაწყვეტილებას ან სხვა განჩინებას მსგავს საკითხებზე. ვალდებულებები ჯარიმების, პროცენტის და გადასახადების სახით, რომლებიც არ არის დაკავშირებული მიღებულ შემოსავალთან, აღიარებულია იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც ხელმძღვანელობა აფასებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ამ ვალდებულებების დაფარვისთვის საჭირო დანახარჯებს.

(მ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება მოიცავს მარაგების შეძენის დანახარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდგომარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად, და თითოეული ჯგუფისთვის ინდივიდუალურად განისაზღვრება.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება დასრულების და რეალიზაციის ხარჯები.

(ნ) გადახდილი ავანსები

გადახდილი ავანსები აღირიცხება გაუფასურების რეზერვით შემცირებული თვითღირებულებით. გადახდილი ავანსები მაშინ კლასიფიცირდება გრძელვადიანად, როდესაც გადახდილ ავანსებთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება ერთი წლის შემდეგაა მოსალოდნელი ან მაშინ, როდესაც გადახდილი ავანსები უკავშირდება აქტივს, რომელიც, პირველადი აღიარებისას, თვითონ იქნება კლასიფიცირებული გრძელვადიანად. აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები გადაიტანება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, როგორც კი ჯგუფი მოიპოვებს აქტივზე კონტროლს და მოელის აქტივიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღებას.

სხვა გადახდილი ავანსები ჩამოიწერება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც კომპანია მიიღებს გადახდილ ავანსთან დაკავშირებულ საქონელს ან მომსახურებას. თუ არსებობს მინიშნება, რომ კომპანიამ შესაძლოა ვერ მიიღოს გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული აქტივი, საქონელი ან მომსახურება, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება მიმდინარე წლის მოგებაში ან ზარალში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ო) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, ბანკებში განთავსებულ მოთხოვნამდე ანაზღაურებად სხვა მოკლევადიან მაღალი რისკის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი ვადა, მაქსიმუმ, სამი თვეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით მოქმედი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფულად სახსრებსა და მათი ეკვივალენტებში არ შედის შეზღუდული წვდომის ფულადი ნაშთები. ნაშთები, რომელთა სავალუტო კონვერტაცია ან ვალდებულების დასაფარად გამოყენება შეზღუდულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში, ასახულია გრძელვადიან აქტივებში.

(პ) საკუთარი კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ზღვრული ხარჯები კაპიტალში ჩაწეულია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან, გადასახადის გათვალისწინებით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებითი შენატანები კაპიტალში.

დივიდენდები ტარდება, როგორც ვალდებულება და იქვითება საკუთარი კაპიტალიდან იმ პერიოდში, როდესაც მათი გამოცხადება და დამტკიცება ხდება. ანგარიშგების პერიოდის დასრულების შემდეგ და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია „ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენების“ თავში.

(ჟ) სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები

სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები პირდაპირ არის მიკუთვნებადი ისეთი აქტივების შემცირების, მშენებლობისა თუ წარმოებისთვის, რომლებსაც სჭირდება არსებითი პერიოდი (ერთ წელზე მეტი) დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან გასაყიდად ვარგის მდგომარეობაში მოსაყვანად (განსაკუთრებული აქტივები), და კაპიტალიზდება, როგორც ხსენებული აქტივების თვითღირებულების ნაწილი. კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღი არის თარიღი, როდესაც (ა) ჯგუფს წარმოეშობა ხარჯები განსაკუთრებულ აქტივებთან დაკავშირებით; (ბ) ჯგუფს წარმოეშობა სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები; და (გ) ჯგუფი ახორციელებს ქმედებებს, რომლებიც აუცილებელია აქტივის სარგებლობის ან გასაყიდ მდგომარეობაში მოსაყვანად. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაცია გრძელდება აქტივების სარგებლობის ან გასაყიდ მდგომარეობაში არსებითად მოყვანის თარიღამდე.

ჯგუფი ახდენს სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაციას, რომლების თავიდან აცილებაც შესაძლებელი იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია არ განახორციელებდა კაპიტალურ დანახარჯებს განსაკუთრებულ აქტივებზე. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული კაპიტალიზებული დანახარჯები გამოითვლება ჯგუფის საშუალო დაფინანსების ღირებულების შესაბამისად (საშუალო შეწონილი საპროცენტო ღირებულება ემატება განსაკუთრებულ აქტივებზე გაწეულ ხარჯებს), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ნასესხები სახსრები აღებულია კონკრეტულად განსაკუთრებული აქტივების მოპოვების მიზნით. ასეთ შემთხვევაში, კაპიტალიზდება სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული ფაქტობრივი დანახარჯები, რომელსაც აკლდება ამ ნასესხები სახსრების დროებით ინვესტირების შედეგად წარმოშობილი საინვესტიციო შემოსავალი.

(რ) ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვი

ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები არის არაფინანსური ვალდებულებები, რომელთა მთავარი მახასიათებლებია დაუზუსტებელი დრო და თანხის ოდენობა. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ განსაზღვრა.

რეზერვების შეფასება ხდება ვალდებულების დასაფარად გასაწევი მოსალოდნელი დანახარჯების დღევანდელი ღირებულებით, იმ დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. რეზერვების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია საპროცენტო დანახარჯების ნაწილში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ს) უცხოური ვალუტა

ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული საწარმოს სამუშაო ვალუტაა იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც ეს საწარმო საქმიანობს. კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიების სამუშაო ვალუტა და ჯგუფის წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა – ქართული ლარი („ლარი“). ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაიყვანება თითოეული სამეურნეო სუბიექტის სამუშაო ვალუტაში ანგარიშგების შესაბამისი პერიოდის ბოლოსთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით. საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა და ზარალი გარიგებების ანგარიშსწორებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თითოეული საწარმოს სამუშაო ვალუტაში გადაყვანის შედეგად სებ-ის წლის ბოლოსთვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, აისახება მოგებაში ან ზარალში, როგორც ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი ან ზარჯი. წლის ბოლოსთვის არსებული კურსით გადაყვანა არ ეხება არაფულად მუხლებს, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კაპიტალის ინვესტიციების ჩათვლით, გადაიყვანება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. სავალუტო კურსის ცვლილების ეფექტი არაფულად მუხლებზე, რომელიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში, აისახება სამართლიანი ღირებულების შემოსულობაში ან ზარალში.

(ტ) შემოსავლის აღიარება

მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს იმ ოდენობით, რაც შეესაბამება ანაზღაურებას, რომლის მიღებასაც ჯგუფი მოელის ამ საქონლის თუ მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავლის აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულების ოდენობით.

ჯგუფი სახელშეკრულებო მოვალეობას ყველა შემდეგი შეთავაზებისთვის აღიარებს დროის გარკვეულ მომენტში, რადგან თითოეულ შეთავაზებაში მხოლოდ ერთი სახელშეკრულებო მოვალეობაა:

- ▶ ელექტროენერგიის რეალიზაციის აღიარება ხდება მომხმარებელთან მიერ ელექტროენერგიის მრიცხველით აღრიცხული მოხმარების საფუძველზე და გამოითვლება სემეკის მიერ დადგენილი ტარიფების მიხედვით.
- ▶ ელექტროენერგიის გატარების აღიარება ხდება ელექტროენერგიის მრიცხველით აღრიცხული გატარების საფუძველზე და გამოითვლება სემეკის მიერ დადგენილი ტარიფების მიხედვით.
- ▶ ქსელთან მიერთების საფასური შედგება მომხმარებელზე დაკისრებული გადასახადისგან და მისი აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ, ელექტროენერგეტიკულ სისტემაზე თავდაპირველი მიერთების მომენტში (ფიქსირებული ვადის გარეშე).
- ▶ საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, დროში პროპორციული გადანაწილებით.

(უ) სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავლის შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით. შემოსავალი აისახება დღ-ის და დისკონტების გარეშე. სხვა შემოსავალში შედის ყველა სხვა საოპერაციო შემოსავალი, რომელიც არ უკავშირდება პროდუქტების ან მომსახურების გაყიდვას, მაგალითად, სასაქონლო-მატერიალური მარაგების და ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაციით გამოვლენილი ზედმეტობა, შემოსავალი ჯარიმებიდან და საურავებიდან, იჯარიდან, მესამე მხარეებისგან მიღებული აქტივები და შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გასხვისებიდან, შემოსავალი დაზღვევიდან და სხვა.

(ფ) მომხმარებლისგან უსასყიდლოდ გადმოცემული აქტივების მონაწილეობით ოპერაციებიდან მიღებული შემოსავალი

როდესაც ჯგუფი მომხმარებლისგან იღებს ძირითადი საშუალებების ერთეულს, იგი ჯერ აფასებს, აკმაყოფილებს თუ არა გადმოცემული ერთეული აქტივის განსაზღვრებას. თუ ჯგუფი დაასკვნის, რომ აქტივის განსაზღვრება დაკმაყოფილებულია, იგი გადმოცემულ აქტივს ძირითადი საშუალებების ერთეულად აღიარებს, თავდაპირველი აღიარებისას მის ღირებულებას აფასებს სამართლიანი ღირებულებით და შემოსავალს აღიარებს ფასს 15-ის შესაბამისად. ჯგუფი ჯერ განსაზღვრავს მიღებული აქტივის სანაცვლოდ გაწეული მომსახურების სახეობას, შემდეგ მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სრული ოდენობის სამართლიანი ღირებულებას, ამის შემდეგ კი მომსახურების თითოეული სახეობისათვის გამოიყენება შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმები.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ქ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლე- და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცემა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ არ არსებობს ვალდებულების დაფარვის ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას ჯგუფი გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის გამოცემულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა და რომლებმაც შეიძლება გავლენა მოახდინონ ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, წარმოდგენილია მხოლოდ ბასს 1-ით და ბასს 8-ის შესწორებებით: „მასალის განმარტება“.

2018 წლის ოქტომბერში ბასს-მ გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ და ბასს 8-ში „სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები“, რათა „მასალის“ განმარტება სხვადასხვა სტანდარტში შესაბამისობაში მოეყვანა და განმარტების გარკვეული ასპექტები დაეზუსტებინა. ახალი განმარტების მიხედვით, „ინფორმაცია წარმოადგენს მასალას, თუკი, გონივრულობის ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ მისი გამოტოვება, არასწორად წარმოდგენა ან დამალვა გავლენას მოახდენს საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლების გადაწყვეტილებებზე, რომლებსაც ისინი იღებენ კონკრეტული ანგარიშვალდებული საწარმოს შესახებ ფინანსური ინფორმაციის შემცველ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით“. „მასალის“ განმარტებაში შესული ცვლილებები, სავარაუდოდ, მნიშვნელოვან გავლენას არ მოახდენს ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

(ა) მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

(i) დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ჯგუფი აწარმოებს ოპერაციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება მათი სამართლიანი ღირებულებით უნდა მოხდეს. თუ გარკვეული ოპერაციების აქტიური ბაზარი არ არსებობს, ხელმძღვანელობა თავად განსჯის, ეს ოპერაციები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით არის განფასებული თუ არასაბაზროთი. განსჯისას ხელმძღვანელობა ეყრდნობა დაუკავშირებელ (მისგან დამოუკიდებელ) მხარეებთან მსგავსი ტიპის ოპერაციების ფასებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

(ii) მომხმარებლების მიერ უსასყიდლოდ გადმოცემული აქტივებიდან მიღებული შემოსავლის და ქსელთან მიერთების საფასურის აღიარება

ჯგუფი თავისი მომხმარებლებისგან იღებს ძირითადი საშუალებების ერთეულებს, რომლებიც უნდა გამოიყენოს აღნიშნული მომხმარებლების ქსელთან მისაერთებლად, აგრეთვე მათთვის უწყვეტი ელექტროენერგიის მისაწოდებლად. ჯგუფმა განსჯის საფუძველზე უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება გადმოცემული აქტივების სანაცვლოდ მომხმარებლებისათვის გაწეულ მომსახურებასთან დაკავშირებით. ყველა ფაქტისა და გარემოების ანალიზის შემდეგ, ჯგუფი დარწმუნებულია, რომ მომხმარებელთათვის გაწეული მომსახურება მათ მიერ გადმოცემული აქტივების სანაცვლოდ მთლიანად დაკავშირებულია მიერთებასთან და, შესაბამისად, მათი აღიარება ხდება ჯგუფისთვის აქტივების გადაცემის და მომხმარებლის ქსელთან მიერთების დასრულების შემდეგ. გაწეულ მომსახურებასთან დაკავშირებულ მიდგომას მნიშვნელოვანი ზემოქმედება აქვს შემოსავლების ასახვის დროზე.

2019 წლის განმავლობაში ჯგუფმა ინვენტარიზაციის პროცედურების ჩატარების შედეგად მოახდინა მომხმარებლებისგან უსასყიდლოდ მიღებული 5,820 ლარის ოდენობის აქტივების იდენტიფიკაცია. ჯგუფმა განსჯის საფუძველზე დაასკვნა, რომ ეს იდენტიფიცირებული აქტივები წარმოადგენს მომხმარებლების მიერ წარსულში გადმოცემულ აქტივებს, და რომ ყველაზე მართებული მიდგომა იქნებოდა ამ აქტივებზე შემოსავლის აღიარება 2019 წელს, როდესაც მოხდა მათი იდენტიფიცირება.

(ბ) შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. ჯგუფმა თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება ჯგუფის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში მათი დადგომისთანავე აისახება.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(i) ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომ ფასდება ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ყველაზე მაღალი ოდენობით: ა) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ოდენობა, ბ) თავდაპირველად აღიარებული თანხა, მინუს შემოსავლის კუმულაციური ოდენობა. გარანტიის თავდაპირველი სამართლიანი ღირებულება შეფასდა წლიური გარანტიის საკომისიოს პროგნოზის საფუძველზე, რომელსაც გადაიხდიდა მესამე მხარე საბაზრო პირობებით შემდგარი გარიგების შემთხვევაში. ეს ღირებულება განაწილდა ოთხ გარანტორ კომპანიაზე (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები), 2015-2017 წლებში ამ კომპანიების საშუალო EBITDA-ს (შემოსავალი პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე) მიხედვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, შესაბამისი სავალო ინსტრუმენტების 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობის გამოყენებით. სამართლიანი ღირებულება, შემცირებული აღიარებული შემოსავლის კუმულაციური ოდენობით, 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, აღემატებოდა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (მე-17 შენიშვნა).

(ii) ძირითადი საშუალებების სასარგებლო გამოყენების ვადა

ძირითადი საშუალებების ერთეულების სასარგებლო გამოყენების ვადების განსაზღვრა განსჯის საგანია, მსგავსი აქტივებისგან მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. ამ აქტივებში ჩართული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარება, მეტწილად, მათი ექსპლუატაციით ხდება. თუმცა სხვა ფაქტორები, როგორიცაა ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ფიზიკური ცვეთა, ხშირად განაპირობებს აქტივებში ჩართული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობა დარჩენილ სასარგებლო გამოყენების ვადებს აფასებს აქტივების ამჟამინდელ ტექნიკურ მდგომარეობაზე და იმ სავარაუდო პერიოდზე დაყრდნობით, რომლის განმავლობაშიც მოსალოდნელია აქტივისგან სარგებლის მიღება ჯგუფის მიერ. მხედველობაში მიიღება შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რომელიც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და ტექნიკური მომსახურების პროგრამაზე; და (გ) ტექნიკური ან კომერციული მოძველება საბაზრო პირობების ცვლილების გამო.

(iii) სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების გაუფასურება

ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის გადაუხდელობის ობიექტური მტკიცებულება. ჯგუფი აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ხელმძღვანელობის შეფასებით, 12,801 ლარის (2018 წ.: 13,130 ლარი) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ყველაზე ზუსტად ასახავს სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებისთვის შექმნილ შესაძლო რეზერვს (მე-12 შენიშვნა).

7. ჯგუფის მიერ გამოყენებული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები

ჯგუფმა პირველად გამოიყენა ფასს (IFRS) 16. ამ ახალი სააღრიცხვო სტანდარტების მიღებით გამოწვეული ცვლილებების ხასიათი და ეფექტი ქვემოთ არის აღწერილი.

2019 წელს პირველად მოქმედებს რამდენიმე სხვა შესწორება და ინტერპრეტაცია, მაგრამ მათ გავლენა არ მოუხდენიათ ჯგუფის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ ფასიკ (IFRIC) 23-ის ინტერპრეტაცია - „მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“;
- ▶ ცვლილებები ფასს 9-ში: „საავანსო გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 19-ში: „გემის შეცვლა, შეკვეცა ან საბოლოო ანგარიშსწორება“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 28-ში „გრძელვადიანი მონაწილეობა მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“;
- ▶ წლიური გაუმჯობესება 2015-2017 წ.წ. ციკლი;

ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ფასს (IFRS) 16 - იჯარა

ფასს (IFRS) 16 ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფასიკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. სტანდარტში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და იგი მოიჯარისგან მოითხოვს იჯარების უმეტესობის ბალანსზე აღრიცხვას.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის მიხედვით აღრიცხვისგან. მეიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორც ბასს 17-ის მიხედვით და გამოიწვევს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს. შესაბამისად, ფასს 16 გავლენას არ ახდენს იმ იჯარებზე, რომლებშიც ჯგუფი მეიჯარედ გამოდის.

ჯგუფმა ფასს 16 მიიღო მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით, რომლის თავდაპირველი გამოყენების თარიღია 2019 წლის 1 იანვარი. ამ მეთოდის მიხედვით, სტანდარტი გამოიყენება რეტროსპექტულად, სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების ჯამური (კუმულაციური) ეფექტით, რომელიც აღიარებულია თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის. ჯგუფმა არჩია სტანდარტზე გადასვლის გამარტივებული მიდგომის გამოყენება, რათა ხელახლა არ შეაფასოს, ხელშეკრულება წარმოადგენს ან შეიცავს თუ არა იჯარას 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ამის ნაცვლად, სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის, ჯგუფმა ეს სტანდარტი გაავრცელა მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებზე, რომლებიც მანამდე იჯარებად იყო იდენტიფიცირებული ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის მიხედვით. ჯგუფმა ასევე არჩია აღიარებიდან გამონაკლისების გამოყენება საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის, რომლებსაც, იჯარის დაწყების თარიღისთვის, მაქსიმუმ, 12-თვიანი ვადა აქვთ და არ შეიცავენ შესყიდვის უფლებას („მოკლევადიანი იჯარები“) და საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის, რომელთა საბაზისო აქტივი დაბალი ღირებულებისაა („დაბალი ღირებულების მქონე აქტივები“).

ფასს 16-ის მიღების ეფექტმა, 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, გამოიწვია 1,248 ლარის ოდენობის აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულებების (სხვა ვალდებულებებში ასახული) აღიარება (ნულოვანი ეფექტით საკუთარ კაპიტალზე).

8. გარიგებები და ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

2019 და 2018 წლებში ჯგუფს ჰქონდა დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები შემდეგ სამეურნეო სუბიექტებთან:

დაკავშირებული მხარის სახელწოდება	ურთიერთობა
ენერგო პრო A.S, ჩეხეთის რესპუბლიკა	მშობელი კომპანია
MEGAWATT SERVIS s.r.o, ჩეხეთის რესპუბლიკა	საერთო კონტროლს
MEGAWATT SERVIS-ის წარმომადგენლობა საქართველოში	დაქვემდებარებული საწარმო
ენერგო-პრო ბულგარეთი EAD, ბულგარეთი	საერთო კონტროლს
ენერგო-პრო ვარნა EOOD, ბულგარეთი	დაქვემდებარებული საწარმო
ენერგო-პრო ბულგარეთი ტრედიინგი EAD, ბულგარეთი	საერთო კონტროლს
სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაცია“, საქართველო	დაქვემდებარებული საწარმო
სს „ზაჰესი“, საქართველო	საერთო კონტროლს
სს „ოპპა“, საქართველო	დაქვემდებარებული საწარმო

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები ასე გამოიყურებოდა:

	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	376	128
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	–	212
სხვა მიმდინარე აქტივები	4,971	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	242	13,516
ნასესხები სახსრები	62,808	–

გარიგებები, მოგებისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ასე გამოიყურება:

	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
სასაქონლო-მატერიალური მარაგებისა და აღჭურვილობის შეძენა	55,215	1,154
ელექტროენერგიის რეალიზაცია და გატარება	–	74
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	106	–
სხვა შემოსავალი	–	1,101
შესყიდული ელექტროენერგია	–	67,137
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	3,522	11
მომსახურების ხარჯები	–	163
სხვა საოპერაციო ხარჯი	–	63
კონსულტაციის გასამრჯელო	–	3,941

8. გარიგებები და ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები ასე გამოიყურებოდა:

	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები	3,306	–
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	359	2,967
გაცემული სესხები	9,228	–
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	–	312
სხვა მიმდინარე აქტივები	–	2,134
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	532	23,099
ნასესხები სახსრები	66,312	670

გარიგებები, მოგებისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ასე გამოიყურება:

	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
სასაქონლო-მატერიალური მარაგებისა და აღჭურვილობის შეძენა	54,314	1,726
ელექტროენერგიის რეალიზაცია და გატარება	–	91
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	2,870	341
სხვა შემოსავალი	–	1,051
შესყიდული ელექტროენერგია	–	91,380
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	3,452	230
მომსახურების ხარჯები	30	148
სხვა საოპერაციო ხარჯი	–	68
კონსულტაციის გასამრჯელო	–	3,857

ქვემოთ წარმოდგენილია ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება:

	2019	2018
<i>მოკლევადიანი სარგებელი:</i>		
- ხელფასები	2,887	3,050
- პრემიები	275	211
სულ	3,162	3,261

წამყვანი ხელმძღვანელი პირები არიან გენერალური დირექტორი, გენერალური დირექტორის მოადგილეები, გენერალური დირექტორის კონსულტანტები, დეპარტამენტების უფროსები და ფილიალების დირექტორები.

კონსულტაციის გასამრჯელო გადაიხდება მმართველობითი და ზედამხედველობითი, ფინანსური, ადამიანურ რესურსებთან დაკავშირებული, ტექნიკური და სხვა მომსახურებისთვის, რომელსაც საქართველოში „მეგავატ სერვის ს.რ.ო.“-ის წარმომადგენლობა სწევს.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ათას ლარში

9. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა ასეთია:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ტექნიკური აღჭურვი- ლობა და დანადგარები	სხვა აღჭურვი- ლობა, ავეჯი და მოწყობი- ლობები	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სხვა უძრავი აქტივები	სულ
თვითღირებულება						
1 იანვარი, 2018 წ.	33,312	589,669	28,119	30,932	11,523	693,555
შემოსვლები	191	1,080	6,182	84,727	8	92,188
შიდა გადაცემა	2,418	72,401	119	(74,935)	(3)	–
გასვლები	(7)	(210)	(487)	–	(73)	(777)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	35,914	662,940	33,933	40,724	11,455	784,966
შემოსვლები	31	4,563	7,559	106,386	487	119,026
შიდა გადაცემა	1,630	89,768	2,330	(93,739)	11	–
გასვლები	–	(629)	(1,517)	–	–	(2,146)
31 დეკემბერი, 2019 წ.	37,575	756,642	42,305	53,371	11,953	901,846
დაგროვილი ცვეთა						
1 იანვარი, 2018 წ.	(937)	(178,326)	(13,462)	–	(285)	(193,010)
ცვეთის დანარიცხი ჩამოწერისას	(487)	(36,900)	(2,952)	–	(120)	(40,459)
ელიმინირებული	–	48	285	–	88	421
31 დეკემბერი, 2018 წ.	(1,424)	(215,178)	(16,129)	–	(317)	(233,048)
ცვეთის დანარიცხი ჩამოწერისას	(438)	(38,293)	(3,981)	–	(122)	(42,834)
ელიმინირებული	–	131	1,461	–	–	1,592
31 დეკემბერი, 2019 წ.	(1,862)	(253,340)	(18,649)	–	(439)	(274,290)
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
1 იანვარი, 2018 წ.	32,375	411,343	14,657	30,932	11,238	500,545
31 დეკემბერი, 2018 წ.	34,490	447,762	17,804	40,724	11,138	551,918
31 დეკემბერი, 2019 წ.	35,713	503,302	23,656	53,371	11,514	627,556

დაუმთავრებელი მშენებლობა, ძირითადად, შედგება ელექტროქსელის რეაბილიტაციისა და დაუმონტაჟებული მოწყობილობებისგან. დაუმონტაჟებული მოწყობილობა წარმოადგენს აღჭურვილობას და მასალებს, რომლებიც ჯერ ექსპლუატაციაში არ არის მიღებული. დამონტაჟების დასრულების შემდეგ აქტივები გადადის ტექნიკურ აღჭურვილობასა და დანადგარებში.

2019 წლის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სრულად გაცვეთილი, მაგრამ ჯერ კიდევ ექსპლუატაციაში მყოფი ძირითადი საშუალებების მთლიანი საბალანსო ღირებულება, შესაბამისად, დაახლოებით 5,363 ლარს და 4,760 ლარს შეადგენდა.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ათას ლარში

10. აქტივის გამოყენების უფლება

ქვემოთ მოცემულია აქტივის გამოყენების უფლებების აღიარებული საბალანსო ღირებულებები და მათი მოძრაობა პერიოდის განმავლობაში:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ქსელი	სულ
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,170	78	1,248
შემოსვლები	1,039	–	1,039
გასვლები	(207)	–	(207)
ჩამოწერისას ელიმინირებული	30	–	30
სამორტიზაციო ანარიცხები	(486)	(32)	(518)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,546	46	1,592

11. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ.
ხელსაწყოები და ჭანჭიკები	2,514	2,413
ელექტროაღჭურვილობა	2,166	2,613
კაბელები და მავთულები	1,535	831
ჯართი და დაზიანებული ინვენტარი	1,326	1,753
საპოხ-საცხები მასალები	1,219	1,059
სათადარიგო ნაწილები	792	805
ბომბები	745	777
მრიცხველების დამონტაჟებასთან დაკავშირებული ინვენტარი	498	1,577
კომბინეზონები და სპეცტანსაცმელი	447	913
მრიცხველები, კარადები და საკეტები	96	176
სხვა	1,901	2,379
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, სულ	13,239	15,296

12. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ.
განაწილება კომერციულ და საჯარო სექტორზე	43,263	63,484
განაწილება საყოფაცხოვრებო მომხმარებლებზე	24,187	26,847
საექსპორტო გაყიდვებთან დაკავშირებული მოთხოვნები	6,350	6,350
ელექტროენერგიის გადაცემასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	1,686	778
სხვა	8,781	8,613
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(12,801)	(13,130)
სულ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	71,466	92,942

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საექსპორტო გაყიდვებთან დაკავშირებული 6,350 ლარის სავაჭრო მოთხოვნებზე სრულად იყო გაუფასურების რეზერვი შექმნილი.

კრედიტით გაყიდვების შემთხვევაში, გადახდის საშუალო ვადა 15-20 დღეა. დაუფარავ სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას პროცენტი არ ერიცხება.

12. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

ჯგუფი დებიტორული დავალიანებისთვის ზარალის რეზერვს ყოველთვის აფასებს მათი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხის ოდენობით. სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები ფასდება დარეზერვების მატრიცის გამოყენებით, დებიტორის დეფოლტის ისტორიაზე დაყრდნობით და დებიტორის ამჟამინდელი ფინანსური მდგომარეობის გაანალიზებით, რომელიც კორექტირდება დებიტორებისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორების, დებიტორის საქმიანობის სფეროს ზოგადი ეკონომიკური მდგომარეობის მიხედვით და საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული პირობების შეფასებით.

მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში შეფასების ხერხები ან მნიშვნელოვანი დაშვებები არ შეცვლილა. ჯგუფი სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას ჩამოწერს მაშინ, როდესაც შემდეგი ორი შემთხვევიდან რომელიმე დადგება: როდესაც გარკვეული ინფორმაცია მიანიშნებს დებიტორის მწვავე ფინანსურ სირთულეებზე და დავალიანების ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს (მაგალითად, მიმდინარეობს დებიტორის ლიკვიდაცია ან დაწყებულია გაკოტრების საქმის წარმოება), ან, როდესაც სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ორ წელზე მეტი ხნით ხდება ვადაგადაცილებული. ჩამოწერილი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებიდან არცერთი არ ექვემდებარება იძულებითი აღსრულების ღონისძიებებს.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა:

	2019	2018
გაუფასურების რეზერვი 1 იანვრის მდგომარეობით	13,130	13,124
გაუფასურების ხარჯი	–	1,048
წლის განმავლობაში გაუფასურების რეზერვის შემოზღუდვა	(329)	(1,042)
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	12,801	13,130

ანალიზი სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით:

	ვადაგადა- უცილებელი	- 30 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	- 90-დან 180 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	- 180 დღეზე მეტით ვადაგადა- ცილებული	სულ
31 დეკემბერი, 2019 წ.						
დეფოლტის დროს მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება						
სულ	68,107	1,046	385	478	14,251	84,267
მთლიანი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(551)	(114)	(115)	(263)	(11,758)	(12,801)

	ვადაგადა- უცილებელი	- 30 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	- 90-დან 180 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	- 180 დღეზე მეტით ვადაგადა- ცილებული	სულ
1 იანვარი, 2019 წ.						
დეფოლტის დროს მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება						
სულ	86,039	3,024	888	1,088	15,033	106,072
მთლიანი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(531)	(233)	(251)	(563)	(11,552)	(13,130)

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ათას ლარში

13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ლარში, აშშ დოლარსა და ევროში ფლობილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ.
ნაღდი ფული სალაროში:		
ლარში წარმოდგენილი	28	15
ევროში წარმოდგენილი	1	1
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკებში:		
ლარში წარმოდგენილი	6,482	14,497
აშშ დოლარში წარმოდგენილი	10	2
ევროში წარმოდგენილი	15	1,229
ფულადი სახსრები გზაში	212	312
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სულ	6,748	16,056

14. სხვა მიმდინარე აქტივები

	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ. (გადაანგარი- შებული)	1 იანვარი, 2018 წ.
გადახდილი ავანსები	734	2,801	1,567
წინასწარ გადახდილი გადასახადები	–	2,144	–
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები	4,973	–	–
ბლოკირებული დეპოზიტი	–	321	–
სხვა მიმდინარე აქტივები, სულ	5,707	5,266	1,567

15. სააქციო კაპიტალი

2019 წლის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მთლიანი ნებადართული, გამოშვებული და განადგურებული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 5,501 აქციისგან, რომელთაგან თითოეულის ღირებულება 1 ლარია. თითოეული ჩვეულებრივი აქცია სარგებლობს ერთი ხმის უფლებით.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ათას ლარში

16. ნასესხები სახსრები

	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ.
გრძელვადიანი ნაწილი		
„ენერგო-პრო ეი. ეს.“	51,106	49,801
სულ გრძელვადიანი ნაწილი	51,106	49,801
მოკლევადიანი ნაწილი		
სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაცია“	–	670
„ენერგო-პრო ეი. ეს.“	11,702	16,511
სულ მოკლევადიანი ნაწილი	11,702	17,181
ნასესხები სახსრები, სულ	62,808	66,982

ნასესხები სახსრების მოძრაობა ასე გამოიყურება:

	2019	2018
1 იანვრის მდგომარეობით	66,982	196,377
დამატება წლის განმავლობაში	–	46,304
წლის განმავლობაში დარიცხული პროცენტი	3,531	7,826
გადახდილი პროცენტი	(3,755)	(7,487)
სესხის ძირითადი თანხის დასაფარი შენატანები	(7,220)	(170,618)
საკურსო სხვაობა, წმინდა	3,270	(5,420)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	62,808	66,982

„ენერგო-პრო ეი. ეს.“

(000 ევრო)	ვალუტა	სესხი გაცემის		დაუფარავი თანხა		დაფარვის თარიღი
		თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი	2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	
		7 დეკემბერი, 2017 წ.	5.5%	13,234	13,734	31 ივლისი, 2022 წ.
„ენერგო-პრო ეი. ეს.“	ევრო	7 მაისი, 2018 წ.	5.0%	6,000	7,500	30 ნოემბერი, 2023 წ.

ჯგუფი არ მიმართავს ჰეჯირების აღრიცხვას და არ გაუფორმებია არანაირი ჰეჯირების ხელშეკრულება უცხოურ ვალუტაში თავის ვალდებულებებთან ან საპროცენტო განაკვეთის რისკთან დაკავშირებით. ნასესხები სახსრების საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.

17. ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებები

	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ. (გადაანგა- რიშებული)	1 იანვარი, 2018 წ. (გადაანგა- რიშებული)
გრძელვადიანი			
ფინანსური გარანტია	9,317	12,005	8,284

ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებების მოძრაობა ასე გამოიყურება:

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	8,284
ფინანსური გარანტიის გაცემა	6,065
ფინანსური გარანტიის ამორტიზაციიდან მიღებული შემოსავალი	(2,344)
2018 წლის 31 დეკემბრის	12,005
ფინანსური გარანტიის ამორტიზაციიდან მიღებული შემოსავალი	(2,688)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,317

2017 წლის 7 დეკემბრის და 2018 წლის 4 მაისს მშობელმა კომპანიამ გამოუშვა 370 და 250 მილიონი ევროს გარანტირებული თამასუქები, რომელთა დაფარვის ვადა, შესაბამისად, იწურება 2022 წელსა და 2024 წელს. ეს თამასუქები განთავსებულია საჯარო სააქციო საზოგადოება „ირლანდიის საფონდო ბირჟაზე“ (ივაჭრება, როგორც „ევრონექსტი დუბლინი“), რომელსაც არეგულირებს ირლანდიის ცენტრალური ბანკი. თამასუქები უპირობოდ და შეუქცევადად არის გარანტირებული სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციის“, „ენერგო-პრო ვარნა EAD“-ისა და REŞADIYE HAMZALI ELEKTRİK ÜRETİM SAN. VE TİC. A.Ş.-ის მიერ (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები). შესაბამისი სამართლიანი ღირებულების აღიარება მოხდა პირდაპირ გაუნაწილებელი მოგების მეშვეობით, ვინაიდან გარიგება შედგა მშობელ კომპანიასთან, და წრფივი მეთოდით ამორტიზდება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების მეშვეობით.

18. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ.
შესყიდულ ელექტროენერგიაში გადასახდელი თანხები	148,457	115,346
მომსახურებასა და მასალებში გადასახდელი თანხები	4,055	3,459
შემძენილ ძირითად საშუალებებში გადასახდელი თანხები	4,811	1,038
სხვა	49	1,450
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	157,372	121,293

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ შესყიდულ ელექტროენერგიაში და შესყიდულ ძირითად საშუალებებში გადასახდელ, შესაბამისად, 79,935 ლარის (2018 წლის 31 დეკემბერი: 33,248 ლარი) და 3,704 ლარის (2018 წლის 31 დეკემბერი: ნული) ოდენობის თანხებზე, ქართულ კომერციულ ბანკთან ფაქტორინგული ხელშეკრულებები გაფორმდა. ჯგუფი ამ ინსტრუმენტებზე დაყრდნობით მართავს თავის ლიკვიდურობას (მე-3 შენიშვნა). 2019 წელს ჯგუფს ამ ფაქტორინგულ შეთანხმებებზე დაერიცხა 5,618 ლარის საპროცენტო ხარჯი (2018 წ.: ნული).

19. სახელშეკრულებო ვალდებულებები

	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ.
ელექტროენერგიის გაყიდვა	16,186	14,597
საყოფაცხოვრებო	5,149	4,636
არასაყოფაცხოვრებო	11,037	9,961
მომსახურება	8,119	5,311
სხვა	1,350	243
სულ სახელშეკრულებო ვალდებულებები	25,655	20,151

შესრულებული სახელშეკრულებო ვალდებულება:

	2019	2018
ელექტროენერგიის გაყიდვა	7,682	8,518
საყოფაცხოვრებო	1,818	2,490
არასაყოფაცხოვრებო	5,864	6,028
მომსახურება	4,699	4,431
სხვა	31	981
სულ	12,412	13,930

ელექტროენერგიის განაწილება

ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი წარმოადგენს ერთ სახელშეკრულებო ვალდებულებას და მისი აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც აბონენტი მიიღებს ელექტროენერგიას, რაც განისაზღვრება ელექტროენერგიის მოხმარების აღრიცხვით, კერძოდ, მრიცხველის მონაცემების ასახვით საბილინგო სისტემაში. ელექტროენერგიის განაწილების ტარიფს ადგენს სემეკი.

„ელექტროენერგიის მიწოდებისა და მოხმარების წესების დამტკიცების შესახებ“ სემეკის N20 დადგენილებით, რომელიც დათარიღებულია 2008 წლის 18 სექტემბრით, განისაზღვრა, რომ დავალიანების მქონე მომხმარებლებმა დეპოზიტზე უნდა შეიტანონ თანხა, რომელიც გამოითვლება აბონენტის მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის თვიურ თანხაზე დაყრდნობით. ჯგუფს უფლება აქვს, მომხმარებელს მოსთხოვოს დეპოზიტზე თანხის შეტანა ჯგუფის საბანკო ანგარიშზე გადარიცხვით, თუ:

- პირი, აბონენტად დარეგისტრირდა დროებით მის სარგებლობაში არსებული ქონების მისამართზე;
- მომხმარებელმა სამჯერ ან მეტჯერ ვადაგადაცილებით გადაიხადა მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასური 12-თვიანი პერიოდის განმავლობაში;
- მომხმარებელს მომსახურება შეუწყდა ელექტროენერგიის უკანონოდ მოხმარებისთვის..

ჯგუფს უფლება აქვს, დააბრუნოს მოთხოვნილი სადეპოზიტო თანხა, თუ ბოლო 12 თვის განმავლობაში მომხმარებელი კეთილსინდისიერად ასრულებდა მის მიერ ნაკისრ ვალდებულებებს.

მომსახურება

ქსელზე მიერთების მომსახურება ერთი სახელშეკრულებო ვალდებულებაა, საიდანაც მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც ხდება ქსელზე თავდაპირველად მიერთება. ქსელთან მიერთების ტარიფი რეგულირდება „ელექტროენერგიის მიწოდებისა და მოხმარების წესების დამტკიცების შესახებ“ სემეკის N20 დადგენილებით, რომელიც 2008 წლის 18 სექტემბრით თარიღდება. მომხმარებლები ვალდებული არიან, წინასწარ გადაიხადონ ქსელთან მიერთების საფასურის 50%, ხოლო მრავალბინიანი შენობების შემთხვევაში - მთლიანი თანხა.

სხვა

სხვა სახელშეკრულებო ვალდებულებები წარმოადგენს ქსელის რეკონსტრუქციისთვის და მოთხოვნილი სიმძლავრით უზრუნველყოფისთვის მომხმარებლებისგან მიღებულ ავანსებს.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ათას ლარში

20. სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ. (გადაანგა- რიშებული)	1 იანვარი, 2018 წ. (გადაანგა- რიშებული)
სხვა ვალდებულებები - გრძელვადიანი ნაწილი			
სახელმწიფო გრანტები (ა)	5,239	5,647	6,055
საიჯარო ვალდებულებები (ბ)	1,092	–	–
სხვა ვალდებულებები - გრძელვადიანი ნაწილი, სულ	6,331	5,647	6,055
სხვა ვალდებულებები - მოკლევადიანი ნაწილი			
საიჯარო ვალდებულებები (ბ)	586	–	–
საგადასახადო დავალიანება	2,146	–	2,046
სხვა ვალდებულებები	1,125	1,125	–
სახელმწიფო გრანტები (ა)	408	408	408
სხვა ვალდებულებები - მოკლევადიანი ნაწილი, სულ	4,265	1,533	2,454
სხვა ვალდებულებები, სულ	10,596	7,180	8,509

ა) სახელმწიფო გრანტები

	2019	2018
1 იანვრის მდგომარეობით	6,055	6,463
მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული (22-ე შენიშვნა)	(408)	(408)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,647	6,055

სახელმწიფო გრანტები მიიღება არაფულადი აქტივების, როგორცაა მიწა და ელექტრომოწყობილობა, გადმოცემის სახით. ჯგუფი აფასებს აქტივების სამართლიან ღირებულებას და აქტივებს და გრანტებს ამ სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხავს. მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად ჯგუფი დამოუკიდებელ შემფასებელს ქირაობს. გრანტების პირობები მოცემულია 27-ე შენიშვნაში.

ბ) საიჯარო ვალდებულებები

	2019
1 იანვრის მდგომარეობით	1,248
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	148
შემოსვლები	1,039
გასვლები	(128)
გადახდები	(629)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,678

ქვემოთ მოცემულია მოგებაში ან ზარალში აღიარებული თანხები:

	2019
აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ანარიცხები	(518)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	(148)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	(666)

21. ელექტროენერგიის რეალიზაცია და გატარება

	2019	2018
ელექტროენერგიის გაყიდვა	659,186	790,183
არასაყოფაცხოვრებო	431,558	558,149
საყოფაცხოვრებო	227,628	232,034
გარანტირებული სიმძლავრის რეალიზაცია	15,986	15,078
ელექტროენერგიის გატარება	10,270	4,960
ელექტროენერგიის რეალიზაცია და გატარება, სულ	685,442	810,221

მომხმარებლებისთვის ელექტროენერგიის გატარების მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი წარმოადგენს იმ ელექტროენერგიის გატარებისთვის ჯგუფის მიერ დარიცხულ თანხას, რომელსაც მომხმარებლები ჯგუფის ქსელების საშუალებით ყიდულობენ პირდაპირ მომწოდებლებისგან. 2018 წლიდან 2021 წლამდე ჯგუფისთვის სემეკის მიერ დადგენილი ელექტროენერგიის გატარების ტარიფი განსხვავდება ძაბვის მიხედვით და მერყეობს 0.07332 ლარიდან 0.02058 ლარამდე (კვტსთ).

ელექტროენერგიის ტარიფებს საქართველოში არეგულირებს სემეკი. ჯგუფის საყოფაცხოვრებო და არასაყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისთვის დადგენილი გასაყიდი ტარიფის დიფერენცირება დამოკიდებულია ქსელში ჩართვის ძაბვაზე, ხოლო საყოფაცხოვრებო სექტორის შემთხვევაში - თვის განმავლობაში მოხმარებული ელექტროენერგიის რაოდენობაზე. კომპანიისთვის დამტკიცებული გასაყიდი ტარიფები 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასე გამოიყურებოდა (ქვემოთ ტარიფები არ არის წარმოდგენილი ათას ლარში და აღნიშნავს 1 კვტსთ ელექტროენერგიის ტარიფს):

ძაბვა	მოხმარება	სექტორი	ლარი/კვტსთ
0.4 კვ		არასაყოფაცხოვრებო	0.17867
6/10 კვ		არასაყოფაცხოვრებო	0.13772
35-110 კვ		არასაყოფაცხოვრებო	0.12593
0.2 კვ	0-101 კვტსთ	საყოფაცხოვრებო	0.12065
0.2 კვ	101-301 კვტსთ	საყოფაცხოვრებო	0.15435
0.2 კვ	301-ზე მეტი კვტსთ	საყოფაცხოვრებო	0.19265

სახელშეკრულებო ნაშთები

	2019	2018
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (12 შენიშვნა) (ა)	69,136	91,109
საყოფაცხოვრებო	24,187	26,847
არასაყოფაცხოვრებო	44,949	64,262
სახელშეკრულებო ვალდებულებები (19 შენიშვნა)	24,305	19,908
საყოფაცხოვრებო	5,149	4,636
არასაყოფაცხოვრებო	11,037	9,961
მომსახურება	8,119	5,311

- (ა) არასაყოფაცხოვრებო მომხმარებლების მიმართ სავაჭრო მოთხოვნები წარმოდგენილია კომერციული სექტორის დებიტორული დავალიანებით და ელექტროენერგიის გადაცემისთვის მისაღები თანხებით. სხვა დებიტორული დავალიანება არ წარმოიქმნება ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ათას ლარში

22. სხვა შემოსავალი

	2019	2018 (გადაანგარიშებული)
შემოსავალი მომსახურებიდან (ა)	10,679	645
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების და ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაციის შედეგად გამოვლენილი ზედმეტობა (ბ)	6,127	701
საიჯარო შემოსავალი (გ)	4,085	2,663
შემოსავალი ჯარიმებიდან და საურავებიდან	873	851
უსასყიდლოდ გადაცემული აქტივები	719	148
მიღებული სახელმწიფო გრანტები	408	408
შემოსავალი დაზღვევიდან	140	26
ძირითადი საშუალებების და სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ჩამოწერის შედეგად მიღებული წმინდა (ზარალი)/შემოსულობა	(118)	3
სხვა	1,621	4,856
სხვა შემოსავლები, სულ	24,534	10,301

- (ა) მომსახურებიდან მიღებულ შემოსავალში შედის მომხმარებლების მიერ ქსელის რეკონსტრუქციისთვის და მოთხოვნილი სიმძლავრით უზრუნველყოფისთვის გადახდილი 10,030 ლარი (2018 წ.: ნული).
- (ბ) 2019 წლის განმავლობაში მომხმარებლებისგან მიღებულმა აქტივებმა შეადგინა 5,820 ლარი. აქედან 307 ლარი მიკუთვნებადი იყო ინვენტარიზაციის შედეგად გამოვლენილი ზედმეტობისთვის.
- (გ) საიჯარო შემოსავლის დიდი ნაწილი მიკუთვნებადი ქსელური კომპანიებისთვის რადიო-ტელეკომუნიკაციის საბაზო სადგურების განსათავსებლად ბოძების იჯარით გადაცემისთვის.

23. შესყიდული ელექტროენერგია

	2019	2018
შესყიდული ელექტროენერგია	(369,365)	(421,617)
გადაცემა	(97,728)	(116,709)
ესკოს გარანტირებული სიმძლავრე	(76,523)	(85,626)
დისპეტჩერიზაცია	(20,325)	(17,862)
შესყიდული გაზი	(11,323)	(6,814)
სულ შესყიდული ელექტროენერგია	(575,264)	(648,628)

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისგან შესყიდულმა ელექტროენერგიამ 2019 და 2018 წლებში, შესაბამისად, შეადგინა 67,137 ლარი და 91,380 ლარი (8 შენიშვნა).

24. მომსახურების ხარჯები

	2019	2018
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	(3,633)	(6,035)
საიჯარო ხარჯი	(3,167)	(3,494)
დაზღვევა	(2,690)	(2,299)
პროფესიული მომსახურების ღირებულება	(995)	(745)
დაცვა-უსაფრთხოების ხარჯი	(531)	(521)
ბანკის მომსახურების საკომისიო	(317)	(293)
სხვა	(1,982)	(2,083)
სულ მომსახურების ხარჯები	(13,315)	(15,470)

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ათას ლარში

24. მომსახურების ხარჯები (გაგრძელება)

აუდიტორის საზღაური

ჯგუფის აუდიტორის ანაზღაურება 31 დეკემბრით დასრულებული 2019 და 2018 წლებისთვის მოიცავს შემდეგს (დღგ-ის გარეშე):

	2019	2018
გასამრჯელო ჯგუფის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	(155)	(241)
სხვა მარწმუნებელი მომსახურების დანახარჯები	(76)	(27)
სხვა პროფესიული მომსახურების დანახარჯები	(108)	(29)
სულ გასამრჯელოები და ხარჯები	(339)	(297)

სხვა აუდიტორებისა და აუდიტორული კომპანიებისთვის მათ მიერ გაწეულ პროფესიულ მომსახურებაში გადასახდელი გასამრჯელო და ასანაზღაურებელი დანახარჯები შეადგენდა 392 ლარს (2018 წ.: 364 ლარი), დღგ-ის გარეშე.

25. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2019	2018
სემეკის ლიცენზიის მოსაკრებლის საფასური	(1,436)	(1,665)
პროექტის ექსპერტიზის ხარჯი	(1,297)	(72)
ესკოს მომსახურების ღირებულება	(1,035)	(1,242)
ჯარიმები და საურავები	(936)	(232)
დამცავი სამოსი და იარაღები	(882)	(873)
მოხმარებული საოფისე მარაგები	(668)	(600)
სამივლინებო ხარჯები	(418)	(545)
პროგრამული უზრუნველყოფის ხარჯი	(351)	(711)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების მოძველების ხარჯი და ჩამოწერა	(320)	(1,686)
თანამშრომელთა სარგებელი	(235)	(24)
ხარჯის რეზერვის შემობრუნება/(დარიცხვა)	134	(177)
გაუფასურების რეზერვი და უიმედო ვალების ჩამოწერა	–	(6)
სხვა	(960)	(707)
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	(8,404)	(8,540)

26. ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები, წმინდა

	2019	2018
დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	(9,297)	(7,826)
წმინდა საკურსო ზარალი	(3,206)	(1,018)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	(12,503)	(8,844)
ფინანსური გარანტიის ამორტიზაციიდან მიღებული შემოსავალი (მე-17 შენიშვნა)	2,688	2,344
საპროცენტო შემოსავალი გაცემული სესხებიდან	106	3,210
საპროცენტო შემოსავალი ფულადი სახსრებიდან და მათი ეკვივალენტებიდან	650	417
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	3,444	5,971
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული წმინდა დანახარჯები	(9,059)	(2,873)

27. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლოში საქმის წარმოება

დროადადრო, საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას ჯგუფის წინააღმდეგ შეიძლება აღიმდოს სარჩელი. თავისი შეფასებებისა და შიდა თუ გარე პროფესიონალების რჩევის საფუძველზე, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ არ განიცდის არსებით ზარალს სარჩელებიდან იმ თანხაზე მეტი ოდენობით, რაც დარეზერვებული აქვს წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფი რამდენიმე სასამართლო დავაში მონაწილეობდა. 2018 წელს სს „საქართველოს რკინიგზამ“ ჯგუფთან წამოიწყო დავა ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ შემოსავლების აღიარებასთან დაკავშირებით აღმოჩენილი შეცდომების თაობაზე, სს „საქართველოს რკინიგზასა“ და ჯგუფს შორის 2011 წლის 27 სექტემბერს გაფორმებული ელექტროენერგიის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების საფუძველზე. 2018 წლის დეკემბერში ჯგუფმა გააუქმა არასწორი ინვოისები და სს „საქართველოს რკინიგზას“ სწორი ინვოისები წარუდგინა. სს „საქართველოს რკინიგზა“ დაეთანხმა ახალ ინვოისებს, თუმცა 2019 წლის მაისში ჯგუფის წინააღმდეგ დავა დაიწყო 1,942 ლარის ოდენობის დაკარგულ საპროცენტო შემოსავალთან დაკავშირებით. ჯგუფის შეფასებით, ამასთან დაკავშირებით აღსრულებითი ღონისძიება შესაძლებელია, თუმცა არა მოსალოდნელი. შესაბამისად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ამ ვალდებულებისთვის რეზერვი არ გათვალისწინებულია.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო უწყებების მიერ სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს განმარტებული. საგადასახადო ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი სახელმწიფო ორგანოების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების, საურავებისა და პროცენტის დაკისრების უფლება.

სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობა ტექნიკურად დახვეწილია და შესაბამისობაშია ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო) მიერ შემუშავებულ სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პრინციპებთან და საგადასახადო ორგანოებს საშუალებას აძლევს, მოახდინონ სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კორექტირებები და დააკისრონ დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებები კონტროლირებულ ოპერაციებთან დაკავშირებით (ოპერაციები გარკვეულ დაკავშირებულ და დამოუკიდებელ მხარეებთან), თუ ოპერაციის ფასი არ ეყრდნობა გაშლილი ხელის პრინციპს.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დანერგილი აქვს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობით მოთხოვნილი შიდა კონტროლები. ამ გარემოებებმა შეიძლება სხვა ბევრ ქვეყანაზე არსებითად უფრო მაღალი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე.

თუმცა შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიის ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი თავიანთი ინტერპრეტაციის შესაბამისად იმოქმედებენ, ამის გავლენა წინამდებარე ფინანსურ ინფორმაციაზე, შესაძლოა, ჯგუფისთვის მნიშვნელოვანი აღმოჩნდეს. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოებისგან შემოწმებას სამი წლის განმავლობაში ექვემდებარება.

გაცემული გარანტიები

გარანტიები წარმოადგენს გამოუთხოვად რწმუნებას მასზედ, რომ ჯგუფი განახორციელებს გადახდებს იმ შემთხვევაში, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს ნაკისრ ვალდებულებებს.

2017 წლის 7 დეკემბერს და 2018 წლის 4 მაისს მშობელმა კომპანიამ გამოუშვა 370 და 250 მილიონი ევროს გარანტირებული თამასუქები, რომელთა დაფარვის ვადა, შესაბამისად, იწურება 2022 წელსა და 2024 წელს. ეს თამასუქები განთავსებულია საჯარო სააქციო საზოგადოება „ირლანდიის საფონდო ბირჟაზე“ (ივაჭრება, როგორც „ევრონექსტი დუბლინი“), რომელსაც არეგულირებს ირლანდიის ცენტრალური ბანკი. თამასუქები უპირობოდ და შეუქცევადად არის გარანტირებული სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციის“, „ენერგო-პრო ვარნა EAD“-ისა და REŞADIYE HAMZALI ELEKTRİK ÜRETİM SAN. VE TİC. A.Ş.-ის მიერ (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები). ჯგუფმა თავის ბალანსზე აღიარა ფინანსური გარანტიის შესაბამისი რეზერვი (მე-17 შენიშვნა).

27. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

გარემოსდაცვითი საკითხები

საქართველოში კანონმდებლობა გარემოს დაცვის დარგში ვითარდება, ხოლო სამართალგამოყენების ფორმები სამთავრობო ორგანოების მუდმივი გადასინჯვის საგანს წარმოადგენს. ჯგუფი პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოს დაცვის კანონმდებლობის შესაბამისად. როგორც კი წარმოიქმნება ვალდებულება, ხდება მისი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებულ წესებში ან კანონმდებლობაში ცვლილებების და ასევე სამოქალაქო საქმეებთან დაკავშირებული სასამართლო პროცესების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინოს. მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, სამართალგამოყენების არსებული კლიმატის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ კომპანიას გარემოსათვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებით არა აქვს მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

მთავრობის წინაშე აღებული ვალდებულებები

საქართველოს მთავრობასა და კომპანიას შორის 2007 წელს გაფორმებული „ჰიდროელექტროსადგურებისა და ელექტროგამანაწილებელი კომპანიების აქტივების გაყიდვის ხელშეკრულების“ თანახმად, ჯგუფმა აიღო შესაბამისი მომხმარებლებისთვის უწყვეტი მომსახურების გაწევის უზრუნველყოფის პასუხისმგებლობა. ეს ვალდებულება ჯგუფისთვის აქტიურია მანამ, სანამ იგი ფლობს საქართველოს ტერიტორიაზე (დედაქალაქის გარეთ) ელექტროენერგიის განაწილების ლიცენზიას.

სახელმწიფო გრანტებთან დაკავშირებული ვალდებულებები

ჯგუფს აღებული აქვს რამდენიმე სახელმწიფო გრანტი, რომლებზეც შესრულებული აქვს რეაბილიტაციის ვალდებულება და ევალება გრანტით გადაცემული ქონების ტექნიკური მომსახურება და დაცვა-უსაფრთხოება. ჯგუფს ეს ვალდებულება აღებული აქვს ელექტროენერგიის განაწილების ლიცენზიის პირობების თანახმად.

2015 წელს ჯგუფი გახდა უზუფრუქტუარი, როდესაც მთავრობისგან გადმოეცა ქონება. გადმოცემული აქტივების სამართლიანი ღირებულება, თავდაპირველი აღიარებისას, 2,050 ლარს შეადგენდა. ჯგუფს შეუძლია გამოიყენოს გადამცემი ხაზები, თუმცა არ აქვს მათი გაყიდვის უფლება, და ევალება ამ ხაზების გამოყენება გარკვეული სოფლების ელექტრიფიკაციისთვის და ასევე ელექტროქსელის ტექნიკური მომსახურების ხარჯების დაფარვა. ხელშეკრულების მიხედვით, ჯგუფი ვალდებულია, ყოველი ხუთწლიანი პერიოდისთვის წარმოადგინოს აუდიტის დასკვნა, რომლითაც დასტურდება ვალდებულების შესრულება. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით, ჯგუფს შესაბამისი ანგარიშის წარდგენა 2020 წელს უწევს.

საოპერაციო გარემო

განვითარებადი ბაზრები, როგორც საქართველოა, განვითარებული ბაზრებისგან განსხვავებულ რისკებს ატარებს, მათ შორის ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და სოციალურ, იურიდიულ და საკანონმდებლო რისკებს. საქართველოში ბიზნესგარემოსთან დაკავშირებული კანონები და ნორმატიული აქტები სწრაფად იცვლება, ხოლო საგადასახადო და მარეგულირებელი გარემო სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საქართველოს სამომავლო ეკონომიკურ მიმართულებაზე დიდ გავლენას ახდენს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა, ასევე სამართლებრივ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოში მიმდინარე მოვლენები.

ბოლო ორ წელიწადში საქართველოში მთელი რიგი საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, ძირითადად, საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის ევროკავშირთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით, აღმოსავლეთის პარტნიორობის კოლექტიური პოლიტიკური ინიციატივის მიხედვით. 2018 და 2019 წლებში მომხდარმა საკანონმდებლო ცვლილებებმა ამისთვის ნიადაგი კი მოამზადეს, მაგრამ მომავალში ცვლილებები კიდევ არის მოსალოდნელი.

2019 წლის დეკემბერში საქართველომ დაამტკიცა ახალი კანონი ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ, რომლითაც საფუძველი ჩაუყარა ენერგოსექტორის რეფორმას. ეს ახალი კანონი ეხება გადამცემისა და განაწილების სისტემის ოპერატორების გამიჯვნასა და სერტიფიცირებას და ჰიდროენერგოსადგურების შემდგომ ლიბერალიზაციას. კანონი ასევე აწესებს გარკვეულ ვადებს ბაზრის რეორგანიზაციის შესახებ კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მიღებისთვის და განსაზღვრავს მათ მიღებაზე პასუხისმგებელ ორგანოებს. ამ კანონის მიხედვით, 2020 წლის სექტემბერში ჯგუფმა უნდა წარმოადგინოს განაწილებისა და მიწოდების საქმიანობების გამიჯვნის გეგმა. ჯგუფი აქტიურად მუშაობს, რომ მოცემულ ვადაში ჩაეთიოს.

28. ფინანსური რისკის მართვა

რისკის მართვის ფუნქციის გატარება ჯგუფში ხდება ფინანსურ, საოპერაციო და იურიდიულ რისკებთან მიმართებაში. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო (მათ შორის სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა საფასო რისკს), საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი ამოცანებია რისკის ლიმიტების დადგენა და შემდგომ უზრუნველყოფა იმისა, რომ დაუფარავი დავალიანება დადგენილ ლიმიტებს არ სცდებოდეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკის მართვის ფუნქციების მიზანია შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირების უზრუნველყოფა საოპერაციო და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დასაყვანად.

ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო არის რისკი იმისა, რომ მომხმარებელმა ვერ შეასრულოს ან დროულად ვერ შეასრულოს ჯგუფის მიმართ ნაკისრი ვალდებულებები და ამის გამო ჯგუფს მიაყენოს ფინანსური ზარალი. ჯგუფს საკრედიტო რისკი, ძირითადად, თავისი საოპერაციო საქმიანობიდან (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები) გამომდინარე აქვს. ჯგუფს საქართველოში (დედაქალაქის გამოკლებით) მონოპოლისტური მდგომარეობა აქვს და მისი საქმიანობა რეგულირებას ექვემდებარება, ამიტომ სასურველი მომხმარებლების არჩევის შესაძლებლობა შეზღუდული აქვს. ჯგუფი საკრედიტო რისკის მართვას ახორციელებს ქსელიდან იმ მომხმარებელთა დროული გათიშვით, რომლებიც არ იხდიან ელექტროენერგიის დავალიანებას, თუმცა, ჯგუფის მომხმარებელთა რაოდენობისა და მათი ვრცელ ტერიტორიაზე გაბნევის გამო, შეიძლება, ყველა ურჩი მომხმარებლის დროულად გათიშვა ვერ მოხერხდეს. ამასთან, არსებობს გათიშულ მომხმარებელთა არასანქცირებული ჩართვის რისკი. ჯგუფი ასევე ემსახურება სოციალური სფეროს მომხმარებლებს, რომელთა გათიშვას ქსელიდან ვერ შეძლებს, მათი მხრიდან დავალიანების არასათანადო დაფარვის შემთხვევაშიც კი. ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა კონსერვატიული დარეზერვების პოლიტიკა, რომელიც ნებისმიერი პრობლემური მომხმარებლის დროული იდენტიფიცირებისა და ადეკვატური დარეზერვების საშუალებას იძლევა. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ჯგუფს არ ემუქრება გადაუხდელობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკი, რომელიც გადააჭარბებს დადგენილ რეზერვებს.

ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია საყოფაცხოვრებო და კომერციული სექტორების დიდი რაოდენობის მომხმარებლებს შორის.

საკრედიტო რისკი ფულად სახსრებზე შეზღუდულია, რადგან კონტრაქტები არიან დადებითი საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკები.

31 დეკემბერი, 2019 წ.	შენიშვნა	გარე საკრედიტო რეიტინგი	შიდა საკრედიტო რეიტინგი	12 თვის ან აქტივის არსებობის მანძილზე			
				მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	ზარალის რეზერვი	ნარჩენი საბალანსო ღირებულება
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	12	არა	(i)	მთლიანი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	75,487	11,638	63,849
სხვა დებიტორული დავალიანება	12	არა	(ii)	მთლიანი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	8,780	1,163	7,617
ნალდი ფულის ნაშთი ბანკში	13	BB-	(iii)	12-თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	6,507	–	6,507

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ა) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

- (i) სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების შემთხვევაში, მათი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად ჯგუფმა გამოიყენა ფასს 9-ის გამარტივებული მიდგომა. ჯგუფი ამ მუხლებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს განსაზღვრავს დარეზერვების მატრიცის გამოყენებით, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის ისტორიულ გამოცდილებას დებიტორების ვადაგადაცილებული სტატუსის მიხედვით და შესაბამისად კორექტირდება, რათა ასახოს ამჟამინდელი პირობები და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზი. აქედან გამომდინარე, ამ აქტივების საკრედიტო რისკის პროფილი წარმოდგენილია დარეზერვების მატრიცაში მოცემული მათი ვადაგადაცილების სტატუსის მიხედვით. 12 შენიშვნაში უფრო დაწვრილებით არის ასახული ამ აქტივების ზარალის რეზერვი.
- (ii) ჯგუფი სხვა დებიტორულ დავალიანებაზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობას გამოითვლის ზარალის დონეების მიხედვით, რომლებსაც განსაზღვრავს ექსპერტების მოსაზრებაზე დაყრდნობით. ექსპერტის მოსაზრების გამოყენება გონივრულად მიიჩნევა ისტორიული ინფორმაციის არქონის გამო, რომელზე დაყრდნობითაც შესაძლებელი იქნებოდა რეზერვების მატრიცის შედგენა.
- (iii) ამ დეპოზიტებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება 12-თვიანი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე. 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელსაც განაპირობებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე დეფოლტის შემთხვევების შესაძლო დადგომა საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც აქტივის წარმოშობიდან საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რეზერვი შეიქმნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში მთლიანად პირველ სტადიას მიეკუთვნება.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდა 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე.

ბ) საბაზრო რისკი

ჯგუფს აქვს საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკებს განაპირობებს ღია პოზიცია უცხოურ ვალუტაში და პროცენტიან აქტივებსა და ვალდებულებებში, რომელთაგან ყველა დამოკიდებულია ბაზრის ზოგად და კონკრეტულ ცვლილებებზე.

ქვემოთ მოცემული საბაზრო რისკების მიმართ მგრძნობელობა ეყრდნობა ცვლილებას ერთ ფაქტორში, როდესაც ყველა დანარჩენი ფაქტორი მუდმივია.

პრაქტიკაში ეს ნაკლებად სავარაუდოა, რომ მოხდეს და გარკვეულ ფაქტორებში მომხდარი ცვლილებები შეიძლება ერთმანეთთან კორელაციაში იყოს - მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთისა და სავალუტო კურსების ცვლილება.

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

გ) სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფითად აისახება ცვლილებები სავალუტო კურსებში, რომლებიც ჯგუფისთვის აქტუალურია. ჯგუფის გარკვეული ოპერაციები უცხოურ ვალუტებშია წარმოდგენილი. ჯგუფი არ იყენებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს სავალუტო რისკის სამართავად, ამავდროულად, ჯგუფის ხელმძღვანელობა ასეთი რისკების შემცირებას ცდილობს უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი ფულადი აქტივების და ვალდებულებების მართვით ჯგუფის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის სავალუტო კურსის მერყეობის რისკის მოცულობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის:

	2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	არაფულადი ფინანსური ვალდებუ- ლებები	ღია საბალანსო პოზიცია, წმინდა	ფულადი ფინანსური აქტივები	არაფულადი ფინანსური ვალდებუ- ლებები	ღია საბალანსო პოზიცია, წმინდა
ლარი	83,519	(162,321)	(78,802)	107,482	(122,468)	(14,986)
აშშ დოლარი	23	–	23	335	(851)	(516)
ევრო	379	(62,809)	(62,430)	10,763	(66,875)	(56,112)
სულ	83,921	(225,130)	(141,209)	118,580	(190,194)	(71,614)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის შესაბამისი სამეურნეო ერთეულის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებით სავალუტო კურსის მოსალოდნელი ცვლილებების ეფექტი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ყველა სხვა ცვლადის უცვლელობის შემთხვევაში:

	2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
	ეფექტი მოგება- ზარალის ანგარიშგებაზე	ეფექტი მოგება- ზარალის ანგარიშგებაზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	5	(103)
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით	(5)	103
ევროს გამყარება 20%-ით	(12,486)	(11,222)
ევროს გაუფასურება 20%-ით	12,486	11,222

რისკის მოცულობა გამოთვლილია მხოლოდ ფულადი ნაშთებისთვის, რომლებიც წარმოდგენილია ჯგუფის შესაბამისი სამეურნეო ერთეულის სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტებში.

დ) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას არ ახდენს ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა, რადგან მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ფიქსირებული განაკვეთები აქვს.

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ე) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ საწარმოს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი ხასიათდება ყოველდღიური მოთხოვნით ხელმისაწვდომ ფულადი სახსრების რესურსებზე. ხელმძღვანელობა აკვირდება ყოველთვიურ პროგნოზებს ჯგუფის ფულად ნაკადებთან დაკავშირებით.

ჯგუფის მიზანია შეინარჩუნოს სტაბილური ფინანსური რესურსების ბაზა, რომელიც ძირითადად შედგება ნასესხები სახსრებისგან. ჯგუფი ფულადი სახსრების ინვესტიციას ახდენს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა შეეძლოს ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ აუცილებლობაზე სწრაფი და უმტკივნეულო რეაგირება. ჯგუფის ლიკვიდური პორტფელი შედგება ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისგან (13 შენიშვნა). ხელმძღვანელობის შეფასებით, ფულადი სახსრებისა და საბანკო ანაზღაურების ლიკვიდური პორტფელი შეიძლება რეალიზდეს ნაღდი ფულით ერთ დღეში, რათა დაკმაყოფილდეს ლიკვიდურობის ნებისმიერი გაუთვალისწინებელი საჭიროება.

ქვემოთ, ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებიც გაანალიზებულია დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადის მიხედვით. ვადების ცხრილში ნაჩვენებია თანხები წარმოადგენს ფულადი სახსრების სახელშეკრულებო არადისკონტირებულ ნაკადებს. ამგვარი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახული ოდენობებისგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში მითითებული თანხები ემყარება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მონაცემებს. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები	–	–	13,949	56,002	69,951
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (18 შენიშვნა)	157,372	–	–	–	157,372
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებები	2,016,854	–	–	–	2,016,854
სულ სამომავლო დაფარვები, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის სამომავლო გადახდები	2,174,226	–	13,949	56,002	2,224,177

როგორც ეს ზედა ცხრილიდან ჩანს, ჯგუფს აქვს მნიშვნელოვანი ოდენობის ვალდებულებები, რომლებიც უნდა დაიფაროს ერთი წლის განმავლობაში, დაწყებული 2019 წლის 31 დეკემბრიდან, გარდა ფინანსური გარანტიის ვალდებულებისა. ფინანსური გარანტიის ვალდებულება მიკუთვნებულია უახლესი პერიოდისთვის და წარმოადგენს იმ თამასუქების მთლიანი თანხით (საანგარიშგებო თარიღამდე დარიცხული პროცენტის ჩათვლით), რომლებსაც ეხება გარანტია. ჯგუფი არ მოელის გარანტირებული თამასუქების დაფარვის ვადის მოსვლამდე ფულადი სახსრების რამენაირ გადინებას (მე-17 შენიშვნა). ლიკვიდურობის საკითხებთან დაკავშირებით ჯგუფის გეგმების უფრო დაწვრილებით გასაცნობად იხილეთ მე-3 შენიშვნა.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ათას ლარში

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ე) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები	–	–	19,778	55,949	75,727
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (18 შენიშვნა)	121,293	–	–	–	121,293
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებები	1,929,255	–	–	–	1,929,255
სულ სამომავლო დაფარვები, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის სამომავლო გადახდები	2,050,548	–	19,778	55,949	2,126,275

ვ) კაპიტალის მართვა

ჯგუფის მიზანია საკმარისი კაპიტალის შენარჩუნება, რათა დამაკმაყოფილებლად წარმართოს თავისი ოპერაციები. ჯგუფს არ უხდება კაპიტალთან დაკავშირებული გარე მოთხოვნების დაკმაყოფილება.

29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ხდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეების მიხედვით: (i) 1-ლი დონე - იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე, (ii) მე-2 დონე - ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა, და (iii) მე-3 დონე - ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომლებიც არ ეყრდნობა დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ე.ი. არადაკვირვებადი ამოსავალი მონაცემები). ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით შეფასებისას ხელმძღვანელობა იყენებს განსჯას. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასება ეყრდნობა დაკვირვებად ამოსავალ მონაცემებს, რომლებიც მნიშვნელოვან კორექტირებებს საჭიროებენ, აღნიშნული შეფასება მე-3 დონეს განეკუთვნება. შეფასების ამოსავალი მონაცემების მნიშვნელობა ფასდება მთლიანად სამართლიანი ღირებულებით შეფასებასთან მიმართებით.

29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

- (ა) აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში

სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შესაბამისი დონის მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულება და საბალანსო ღირებულება იმ აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით:

	დონე	31 დეკემბერი, 2019 წ.		31 დეკემბერი, 2018 წ.	
		საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	სამართლიანი ღირებულება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	
ფინანსური აქტივები					
გაცემული სესხები	დონე 3	–	–	9,228	9,228
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (12 შენიშვნა)	დონე 3	71,466	71,466	92,942	92,942
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (13 შენიშვნა)	დონე 1	6,748	6,748	16,056	16,056
ფინანსური ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები (16 შენიშვნა)	დონე 3	62,808	62,808	66,982	66,982
საიჯარო ვალდებულებები (20 შენიშვნა)	დონე 3	1,678	1,678	–	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (18 შენიშვნა)	დონე 3	157,372	157,372	121,293	121,293
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებები (მე-17 შენიშვნა)	დონე 3	9,317	9,317	12,005	12,005

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების და სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების სამართლიანი ღირებულება დაახლოებით ტოლია მათი საბალანსო ღირებულებისა, ამ ინსტრუმენტების დაფარვის მოკლე ვადის გამო;
- ▶ ნასესხები სახსრებისა და საიჯარო ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება გამოითვლება სამომავლო ფულადი ნაკადების ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული საბაზრო განაკვეთებით დისკონტირებით.

30. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2020 წლის 11 თებერვალს შპს „ზოტი ჰიდროს“ ოფიციალური ლიკვიდაცია მოხდა.

2020 წლის მარტში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ კორონავირუსი („COVID-19“) პანდემიად გამოაცხადა. გაურკვეველია, რამდენად შეაფერხებს ეს პანდემია მსოფლიო ეკონომიკის განვითარებას და რა გავლენას იქონიებს საქართველოს ეკონომიკაზე. საქართველოში COVID-19-ით ინფიცირების პირველი შემთხვევა დაავადებათა კონტროლის ეროვნულმა ცენტრმა 2020 წლის თებერვალში დაადასტურა. COVID-19-ის გავრცელების შესაჩერებლად საქართველოს მთავრობამ მთელი რიგი ზომები მიიღო, რამაც სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია. კომპანია აკვირდება, რამდენად აისახება კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელება თავის საქმიანობაზე, მომხმარებლებზე და თანამშრომლებზე და ასრულებს საქართველოს მთავრობის მიერ გაცემულ ოფიციალურ რეკომენდაციებს, რათა უზრუნველყოს თავისი თანამშრომლების უსაფრთხოება და თავისი საქმიანობის უწყვეტობა. 1 აპრილს საქართველოს მთავრობამ მიიღო გადაწყვეტილება, მოეხდინა ელექტროენერგიის გადახდების სუბსიდირება სამი თვით (2020 წლის მარტი-მაისი) ყველა იმ მომხმარებლისთვის, რომელიც თვეში 200 კილოვატზე ნაკლებ ელექტროენერგიას მოიხმარს. COVID-19-ის შემდგომი გავრცელება საქართველოსა და მთელ მსოფლიოში, სავარაუდოდ, უარყოფითად აისახება ეკონომიკაზე, თუმცა ჯერ ნაადრევია ჯგუფის საქმიანობაზე მისი შესაძლო გავლენის სრულად გააზრება. ჯგუფი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელებას ბალანსის შედგენის თარიღის შემდეგ დამდგარ, არამაკორექტირებელ, მოვლენად მიიჩნევს.

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება

ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა: ელექტროენერგიის განაწილება და მიწოდება (სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“) და ელექტროენერგიის წარმოება და გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს უზრუნველყოფა (შპს „ჯიფაუერი“). კომპანია საქართველოში თბილისის გარეთ ელექტროენერგიის ერთადერთი გამანაწილებელია. სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ ფლობს მაღალი, საშუალო და დაბალი ძაბვის ქსელებს. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ ლიდერის პოზიცია უკავია ენერგიის მიწოდების ბაზარზე, რადგან თავისი ელექტროგამანაწილებელი ქსელით თითქმის 1.2 მილიონ მომხმარებელს, ანუ ქვეყნის მთლიანი მოსახლეობის 67%-ს, ემსახურება.

ჯგუფი ასევე ფლობს თბოელექტროსადგურს, 110 მეგავატის დადგმული სიმძლავრით, რომელიც ამჟამად გამოიყენება ქსელის დამატებითი მომსახურებისთვის. ეს ელექტროსადგური გამოიყენება ელექტროენერგიის წარმოებისთვის სეზონის პიკური დატვირთვების დროს, როდესაც ბაზარზე სიმძლავრის დეფიციტია. ვინაიდან ჯიფაურის სადგური გარკვეული პერიოდულობით ფუნქციონირებს, შემოსავალს ის ორი წყაროდან იღებს: (i) სარეზერვო სიმძლავრის ტარიფი, რომელიც წარმოადგენს ქვეყნის ქსელისთვის ხელმისაწვდომ გარანტირებულ სიმძლავრეს; და (ii) შემოსავალი ელექტროენერგიიდან, რომლითაც ივარება სადგურის ექსპლუატაციის ცვლადი დანახარჯები.

2017 წლის დეკემბერში სარეიტინგო სააგენტომ Fitch Ratings სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ მიანიჭა „BB (სტაბილური)“ რეიტინგი, რაც მოწმობს კომპანიის ფინანსურ სტაბილურობას და წარმატებულ ოპერირებას ქვეყნის ელექტროენერგიის ბაზარზე. 2018 წლის დეკემბერში Fitch Ratings-მა პერსპექტივა შეცვალა უარყოფითით და, ამასთანავე, დაადასტურა კომპანიის „BB“ რეიტინგი. 2019 წლის დეკემბერში Fitch Ratings-მა პერსპექტივა შეცვალა უარყოფითით და, ამასთანავე, დაადასტურა კომპანიის „BB-“ რეიტინგი. პერსპექტივა ანალოგიურად გადაისინჯა კომპანიის მშობელი კომპანიის, „ენერგო-პრო ეი.ეს“-ისთვის, რეიტინგის მინიჭებისას. რეიტინგების მინიჭებისას Fitch ისეთ ფაქტორებს ითვალისწინებს, როგორიცაა ის, თუ რა ტიპის დავალიანება აქვს კომპანიას და რამდენად მგრძნობიარეა ის სისტემური ცვლილებებისადმი, მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთებისადმი.

საქართველოს კანონში „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ 2010 წლის 12 ივლისის შესული ცვლილებებისა და დამატებების მიხედვით, 2010 წლის სექტემბრიდან ქვეყნის ერთიანი ელექტროენერგეტიკული სისტემის სტაბილურობა, უსაფრთხოება და საიმედოობა უზრუნველყოფილია გარანტირებული სიმძლავრით. გარანტირებული სიმძლავრის სარეზერვო დონეს საქართველოს მთავრობა განსაზღვრავს, ხოლო დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი არეგულირებს გარანტირებული სიმძლავრის დონის ზემოთ ფაქტობრივად არსებულ სიმძლავრეს. გადაწყვეტილებას გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს გამოყენებაზე, გარანტირებული სიმძლავრის წარმოების მოცულობასა და მისი გამოყენების მიზანშეწონილობაზე დამოუკიდებლად იღებს დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატი. ამრიგად, გარანტირებული სიმძლავრის წყარო ვალდებულია, განახორციელოს ელექტროენერგიის მიწოდება საქართველოს ერთიან ელექტროენერგეტიკულ სისტემაში. ჯიფაურის ამჟამად აწვდის 110 მგვტ სიმძლავრეს აირტურბინული თბოელექტროსადგურის მეშვეობით, საიდანაც 80 მგვტ გარანტირებული სიმძლავრეა.

გარანტირებული სიმძლავრით ვაჭრობა დასაშვებია მხოლოდ ესკოს მეშვეობით, რომელიც ყიდულობს და შესაბამის შესყიდვის ფასს იხდის მხოლოდ მაშინ, როდესაც გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს აღიარებს საქართველოს მთავრობა და მისი მზადყოფნა შემოწმდება და დადასტურდება დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის მიერ.

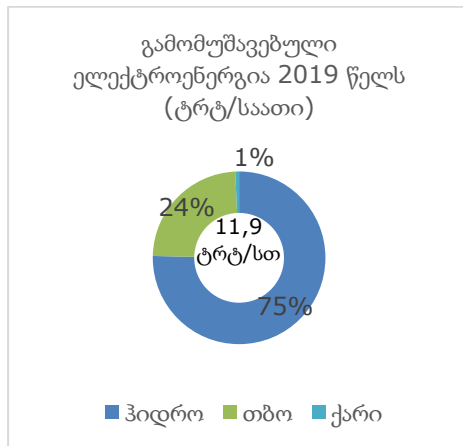
ელექტროენერგიის, ბუნებრივი გაზის და წყალმომარაგების სექტორში საქმიანობის კონტროლისა და ლიცენზიების გაცემის შესახებ N23 დადგენილების თანახმად, ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზია განუსაზღვრელი ვადით გაიცემა. კომპანია ამ ლიცენზიას ფლობს.

საქართველოს კონსტიტუციისა და საერთაშორისო ხელშეკრულებების ფარგლებში, საქართველოს ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის სექტორში ლიცენზიების გაცემის რეგულირება დაეკისრა კომისიას, ასევე დაეკისრა ლიცენზიატების, იმპორტიორების, ექსპორტიორების, ბაზრის ოპერატორებისა და მიმწოდებლების საქმიანობის რეგულირება, ენერგობაზრების მონიტორინგის უფლების ჩათვლით. ტარიფის გაანგარიშების მეთოდოლოგია დადგენილია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკი“) მიერ. ამ მეთოდოლოგიის მიხედვით, სემეკი ტარიფებს ადგენს ელექტროენერგიის წარმოების, გადაცემის, დისპეტჩერიზაციის, განაწილების, გატარების, იმპორტის, მიწოდებისა და მოხმარების, სისტემის კომერციული ოპერატორის მომსახურების, გარანტირებული სიმძლავრის წყაროთი უზრუნველყოფისთვის. ტარიფებს აწესებს სემეკი, რომელიც არის „დამოუკიდებელი ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ორგანო და არ არის შექმნილი სახელმწიფო ქონების საფუძველზე.

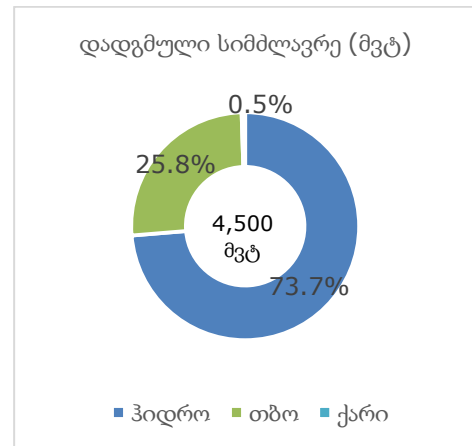
ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა საქართველოში

ელექტროენერგიის წარმოება ენერგოსექტორში სამ სეგმენტად არის დაყოფილი: ჰიდროელექტროსადგურები, თბოელექტროსადგურები და ქარის ელექტროსადგურები. საქართველოს ჰიდროელექტროენერგიის წარმოების დიდი სიმძლავრე აქვს, შესაბამისად, წარმოების დიდი წილი მოდის ჰიდროელექტროსადგურებზე, ხოლო 24% - თბოელექტროსადგურებზე. ქვემოთ წარმოდგენილია მონაცემები დადგმული სიმძლავრის და ელექტროენერგიის წარმოების შესახებ:

ცხრილი №1

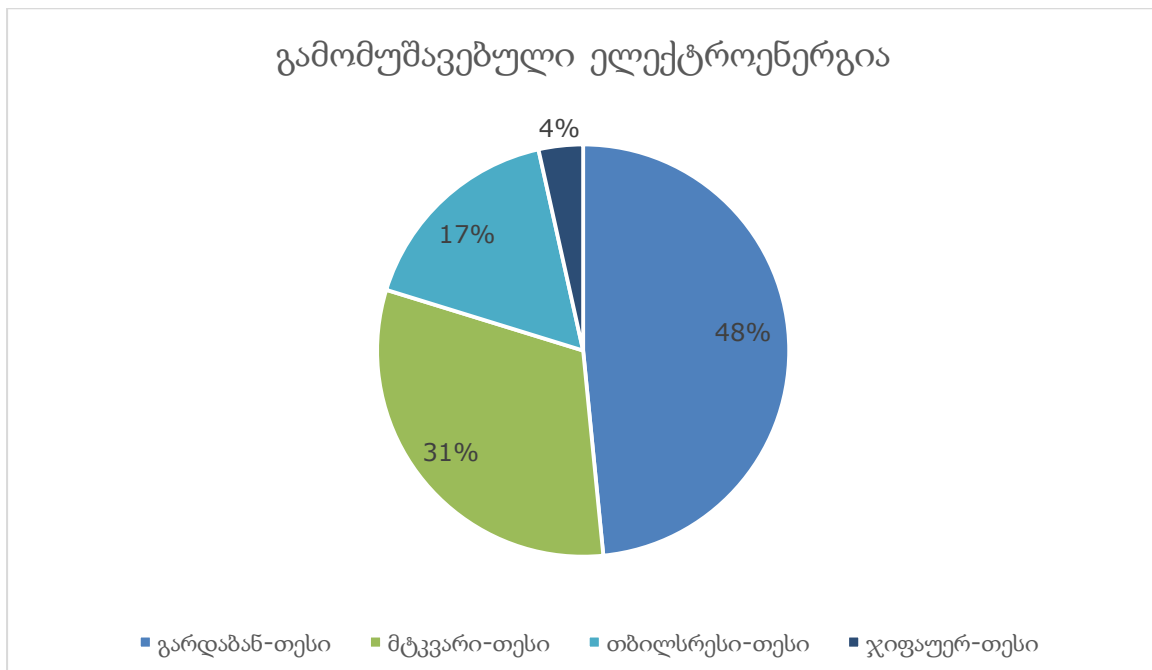

ცხრილი №2

თბოელექტროსადგურების ბაზრის სტრუქტურა შედგება ოთხი თბოელექტროსადგურისგან, რომელთაგან ერთ-ერთი შპს „ჯიფაურია“. 2019 წელს თბოელექტროსადგურების მთლიანი წარმოება იყო 2,840 გვტსთ, საიდანაც 98.9 გვტსთ აწარმოა შპს „ჯიფაურმა“, რაც თბოელექტროსადგურების მთლიანი გენერაციის 4%-ია.

ცხრილი №3

ენერგო-პრო ჯორჯიას ჯგუფი

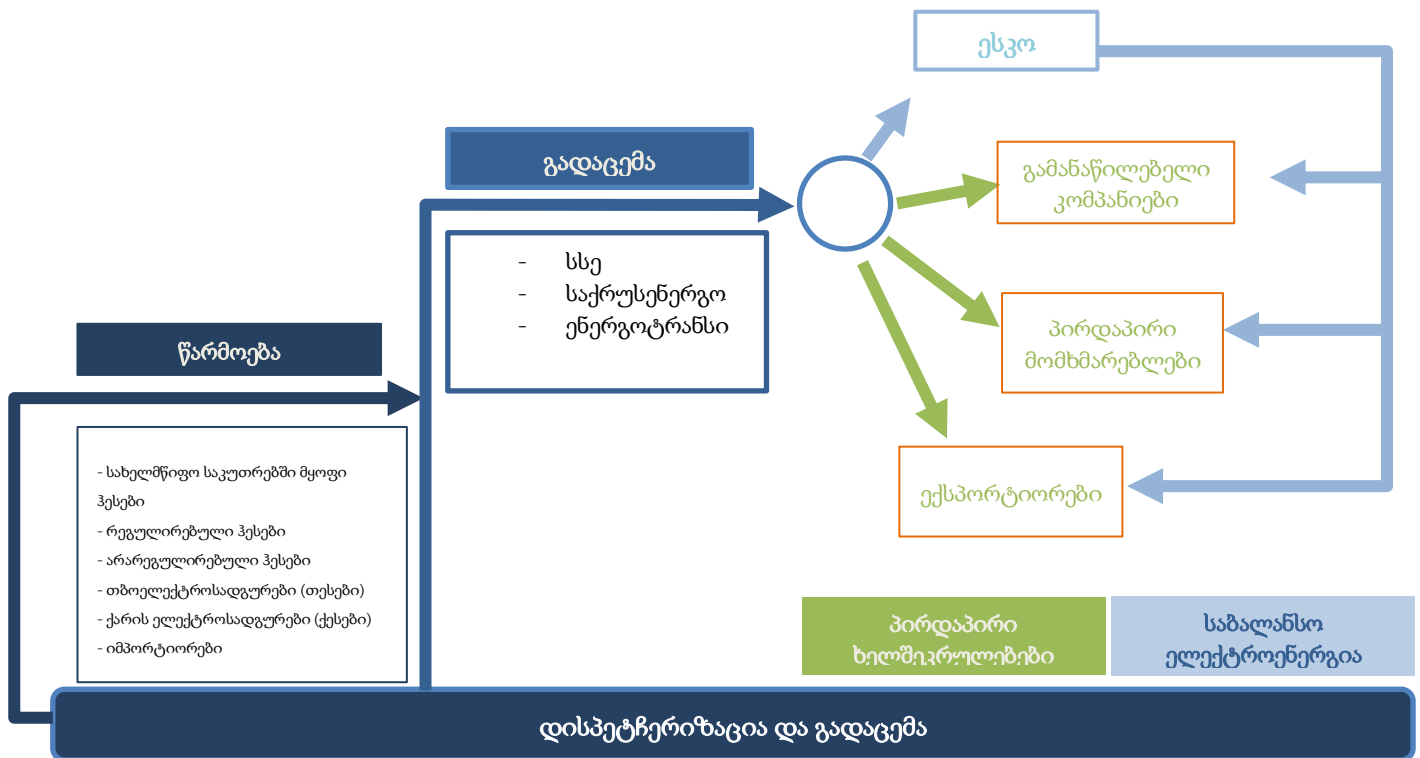
კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

საქართველოს ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელი, სადაც სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ საქმიანობს, შეიძლება ორ ნაწილად დაიყოს: 1. პირდაპირი ხელშეკრულებების ბაზარი, სადაც ვალდებულებები სრულდება ყოველთვიური დაფარვებით 2. დაბალანსებული ბაზარი, რომელიც ბაზრის მონაწილეებს საშუალებას აძლევს, იყიდონ/გაყიდონ დამატებით მოთხოვნილი/გამომუშავებული ელექტროენერგია და დაბალანსონ პირდაპირი ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებები.

გარდა ამისა, ელექტროენერგიის ბაზარი მოიცავს გარანტირებული სიმძლავრის ბაზარს, რომელიც არის გადამცემი ოპერატორების საიმედო და სტაბილური სისტემის შენარჩუნების წინაპირობა.

ბაზარზე ვაჭრობა, ძირითადად, ხდება პირდაპირი ხელშეკრულებების საფუძველზე. ელექტროენერგიის გაყიდვა ხორციელდება წარმოების ლიცენზიატების და იმპორტიორების მიერ, ხოლო შესყიდვა - განაწილების ლიცენზიატების, პირდაპირი მომხმარებლების, ექსპორტიორების წარმოების ლიცენზიატების (სადგურის დანაკარგები) და დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატების მიერ.

ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა ასეთია: ჰიდროელექტროსადგურების, თბოელექტროსადგურებისა და ქარის ელექტროსადგურების მიერ წარმოებულ ელექტროენერგიას ელექტროენერგიის გადამცემის სამი ლიცენზიატი გადასცემს და ანაწილებს ელექტროენერგიის ბაზრის ოპერატორს, გამანაწილებელ კომპანიებს, პირდაპირ მომხმარებლებსა და იმპორტიორებს შორის. ჯგუფი ბაზარზე ფუნქციონირებს, როგორც გამანაწილებელი კომპანია (სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“) და თბოელექტროსადგური (შპს „ჯიფაური“). ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა მოცემულია ქვემოთ, №4 ცხრილში:

ცხრილი №4

საქართველოს ენერგოსექტორში გრძელდება ფუნდამენტური ცვლილებები. 2016 წლის ოქტომბერში ენერგოსაზოგადოების წესდების ხელმოწერის შემდეგ, საქართველომ დაამტკიცა ახალი კანონი „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ (შემდგომში - „კანონი“), ხოლო 2019 წლის დეკემბერში - კანონი „განახლებადი ენერგიის წყაროების შესახებ“, და საფუძველი ჩაუყარა ენერგოსექტორის რეფორმას ენერგოსაზოგადოების საერთაშორისო ხელშეკრულებისა და ევროპის ენერგეტიკული კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. ახალი კანონი ითვალისწინებს დამოუკიდებელი, კონკურენტუნარიანი და ლიკვიდური ბაზრის ჩამოყალიბებას, რაც მოიცავს გადამცემისა და განაწილების სისტემის ოპერატორების გამიჯვნასა და სერტიფიცირებას, და ჰიდროელექტროსადგურების შემდგომ ლიბერალიზაციას. ყოველივე ეს დიდ გავლენას ახდენს ენერგო-პრო ჯორჯიას ჯგუფის (შემდგომში - „ჯგუფი“) ფინანსურ შედეგებზე. კანონი ასევე ადგენს კანონქვემდებარე აქტების მიღების ვადებს და ამაზე პასუხისმგებელ ორგანოებს, რომლებითაც უნდა განისაზღვროს ბაზრის მოწყობის ყველაზე მნიშვნელოვანი დეტალები და მათ განხორციელების სამოქმედო გეგმები:

ენერგო-პრო ჯორჯიას ჯგუფი

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

- ▶ 2020 წლის მარტი - ბაზრის კონცეფციის დამტკიცება საქართველოს მთავრობის მიერ;
- ▶ 2020 წლის ივლისი - საბაზრო წესების დამტკიცება, მიწოდების წესების დამტკიცება (უნივერსალური მომსახურების მომწოდებელი, „ბოლო ალტერნატივის“ მიმწოდებელი) სემეკის მიერ;
- ▶ 2020 წლის სექტემბერი - ენერგო-პრო ჯორჯიამ უნდა წარმოადგინოს განაწილებისა და მიწოდების საქმიანობების გამოიჯვინის გეგმა;
- ▶ 2020 წლის ნოემბერი - მიწოდებისა და განაწილების საქმიანობების გამოიჯვინის გეგმის დამტკიცება სემეკის მიერ;
- ▶ კომპანიამ გამოიჯვინის პროცესი უნდა დაასრულოს არაუგვიანეს 2020 წლის 31 დეკემბრისა; საქართველოს მთავრობამ უნდა დაამტკიცოს უნივერსალური მომსახურების მომწოდებელი / „ბოლო ალტერნატივის“ მიმწოდებელი;
- ▶ 2020 წლის დეკემბერი - სემეკისა და საქართველოს მთავრობის მიერ წესდების დამტკიცება

ჯგუფის საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (შემდგომში - „სემეკი“) მიერ, რომელიც არის „დამოუკიდებელი ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ორგანო და არ არის შექმნილი სახელმწიფო ბიუჯეტის საფუძველზე.

საქართველოს კონსტიტუციისა და საერთაშორისო ხელშეკრულებების ფარგლებში, საქართველოს ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის სექტორში ლიცენზიების გაცემის რეგულირება დაეკისრა კომისიას, ასევე დაეკისრა ლიცენზიატების, იმპორტიორების, ექსპორტიორების, ბაზრის ოპერატორებისა და მიმწოდებლების საქმიანობის რეგულირება, ენერგობაზრების მონიტორინგის უფლების ჩათვლით. ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ საქართველოს კანონის მე-16 მუხლის თანახმად, ელექტროენერგიის წარმოებისა და განაწილების ლიცენზიები განუსაზღვრელი ვადით გაიცემა. ტარიფის გაანგარიშების მეთოდოლოგია განსაზღვრულია 2014 წლის 30 ივლისით დათარიღებული №14 დადგენილებით.

ამ მეთოდოლოგიის მიხედვით, სემეკი აწესებს და არეგულირებს ელექტროენერგიის წარმოების, გადაცემის, დისპეტჩერიზაციის, განაწილების, გატარების, იმპორტის, მიწოდების და მოხმარების ტარიფებს, სისტემის კომერციული ოპერატორის მომსახურების, ასევე გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს და გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფს. სემეკის კომისიის რეგულირების ინსტრუმენტები ასევე მოიცავს სადავო საკითხების გადაჭრას.

ელექტროენერგიის წარმოების (ჰიდროგენერაციის), დისპეტჩერიზაციის, გადაცემის, განაწილებისა და მოხმარების ტარიფები დადგენილია რეგულირების სამსლიანი პერიოდებისთვის (2018-2020 წ.წ.) და რეგულირების პერიოდში ტარიფების შეცვლა ხდება მხოლოდ ტარიფის მეთოდოლოგიით გათვალისწინებულ გამონაკლის შემთხვევებში.

ჯგუფის განვითარების გეგმები

ქსელთან მიერთება

2020 წელს, ჯგუფის პროგნოზით, ენერგო-პრო ჯორჯიას ახალი აბონენტების რაოდენობა 10,262-ს გაუტოლდება. ახალი აბონენტების დიდ ნაწილს შეადგენენ საცხოვრებელი შენობები, სასტუმროები, სავაჭრო ცენტრები და ა.შ. 219 წლის განმავლობაში ქსელთან ახალი აბონენტების მიერთების ტარიფები გადაიხედა და გაიზარდა, შესაბამისად, კომპანია ახალი აბონენტებისგან 2020 წელს მეტი შემოსავლის მიღებას მოელოდა.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს რეგიონებში აგრარული სექტორის განვითარების შედეგად მომხმარებლების რაოდენობაც გაიზარდა, ვინაიდან თანამედროვე სოფლის მეურნეობა აგრარული პროდუქციის წარმოების ყველა ეტაპზე საჭიროებს ელექტროენერგიას, იქნება ეს ელექტროენერგიის პირდაპირი მოხმარება სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკისთვის, წყლის მართვა, მიწის მორწყვა, მიწის დამუშავება თუ მოსავლის აღება. 2018 წელს ახალათვისებულ რეგიონში, კახეთში, ინდივიდუალური გამრიცხველიანების პროცესი დაიწყო. 2019 წლის ბოლოსთვის უკვე 8,000-ზე მეტი მომხმარებლისთვის დამონტაჟდა მრიცხველი.

2020 წელს შპს „ჯიფაუერი“ აპირებს ინვესტიციის ჩადებას აირტურბინის კაპიტალურ დანახარჯებში.

„ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების“ შესახებ კანონის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, კომპანია აქტიურად ემზადება მომავალში მიწოდებისა და განაწილების საქმიანობების გამოიჯვინისთვის. ეს კანონი ადგენს ელექტროენერგიის სექტორში ელექტროენერგიის წარმოების, გადაცემის, განაწილების, მიწოდებისა და ვაჭრობის საერთო სამართლებრივ ბაზას, რათა ელექტროენერგიის ბაზარი ეფექტური, გამჭვირვალე და კონკურენტუნარიანი იყოს.

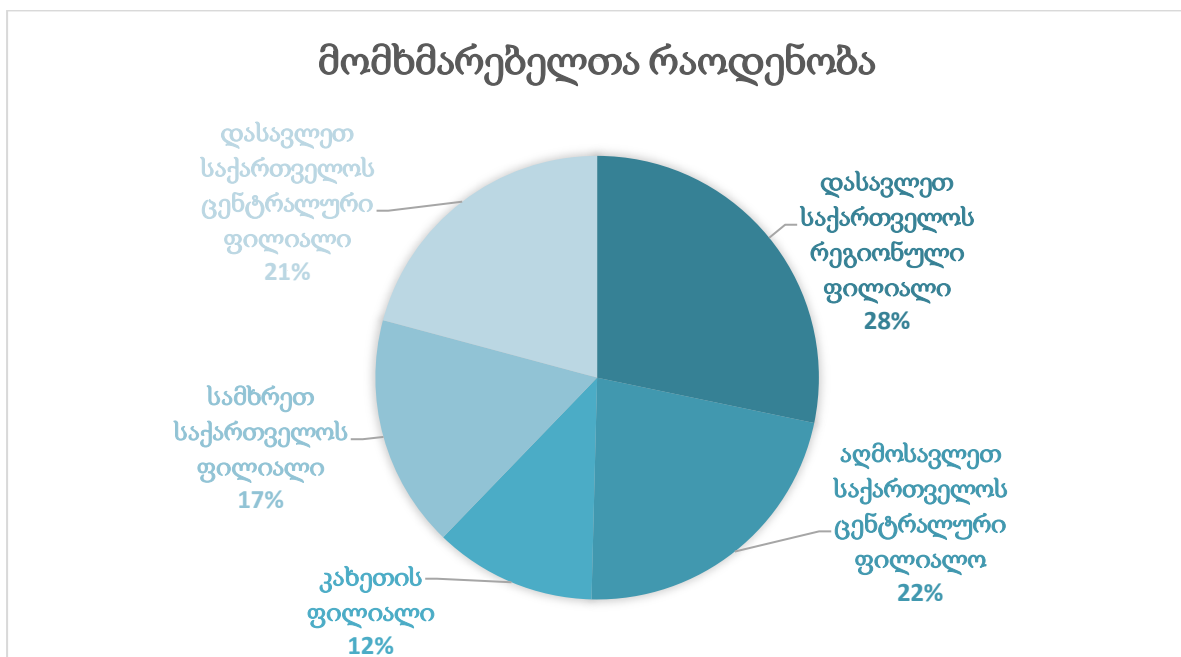
ფილიალები

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ საქართველოში წარმოდგენილია ხუთი რეგიონული ფილიალით და 49 სერვისცენტრით. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ თანამშრომლების რაოდენობა 5,689-ია. აქედან 3,459 დასაქმებულია ფილიალებში, რომლებსაც უძღვებიან რეგიონული დირექტორები. ფილიალები:

1. აღმოსავლეთ საქართველოს ცენტრალური ფილიალი - ოფისი მდებარეობს თბილისში
თანამშრომლების რაოდენობა: 705
2. სამხრეთ საქართველოს ფილიალი - ოფისი მდებარეობს ხაშურში
თანამშრომლების რაოდენობა: 569
3. დასავლეთ საქართველოს ცენტრალური ფილიალი - ოფისი მდებარეობს ქუთაისში
თანამშრომლების რაოდენობა: 751
4. დასავლეთ საქართველოს რეგიონული ფილიალი - ოფისი მდებარეობს ბათუმში
თანამშრომლების რაოდენობა: 945
5. კახეთის ფილიალი - ოფისი მდებარეობს თელავში
თანამშრომლების რაოდენობა: 489

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ თავისი ელექტროგამანაწილებელი ქსელით ემსახურება 1.2 მილიონამდე მომხმარებელს. მომხმარებლების ყველაზე დიდ ნაწილს (28%) დასავლეთ საქართველოს რეგიონული ფილიალი ემსახურება. №5 ცხრილში ასახულია მომხმარებლების გადანაწილება ფილიალებს შორის:

ცხრილი №5

კვლევა და განვითარება

2019 და 2018 წლებში ჯგუფის კვლევა-განვითარებასთან დაკავშირებით ინოვაციური პროექტები არ დაფიქსირებულა.

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

არაფინანსური მაჩვენებლები

მომხმარებელთა მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება

კლიენტებთან ურთიერთობის მართვის (CRM) პროგრამული უზრუნველყოფის დანერგვის შემდეგ გაიზარდა დამუშავებული ზარების რაოდენობა და შემცირდა ლოდინის დრო. მომხმარებლებს სს „ენერგო-პრო ჯორჯიასთან“ დაკავშირება შეუძლიათ ახალი ქოლცენტრის მეშვეობით, ასევე ელექტრონული ფოსტით და სოციალური ქსელების გვერდების მეშვეობით დღე-ღამის ნებისმიერ დროს, კვირის ნებისმიერ დღეს. კომპანია მოკლე ტექსტურ შეტყობინებებს და ელექტრონულ ფოსტას იყენებს ქსელის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა თუ მიმდინარე დავალიანების შესახებ მომხმარებლების ინფორმირებისთვის. მომხმარებლებს შეუძლიათ რამდენიმე ოპერაციის შესრულება კომპანიის ვებგვერდზე: ახალი მომხმარებლების ქსელზე მიერთების განაცხადის შევსება, მომხმარებლის ანგარიშზე ბალანსის შემოწმება, მიმდინარე დავალიანების დაფარვა და, საჭიროების შემთხვევაში, ანგარიშების რედაქტირება.

სერვისცენტრების უმრავლესობაში მინიმუმ ერთი თანამშრომელია გამოყოფილი მომხმარებელთა მხარდასაჭერად, რაც ხელს უწყობს კომპანიის მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებას. კომპანია აგრძელებს მომხმარებელთა მომსახურების ცენტრების გახსნას. 2019 წელს სერვისცენტრები გაიხსნა რუსთავეში, სენაკში, ოზურგეთში, ბაკურიანში, ზუგდიდში, ქობულეთსა და თბილისში. ისინი მომხმარებლებს სთავაზობენ კომპლექსურ მომსახურებას და გამარტივებულ პროცედურებს.

ორგანიზაციის ეფექტიანობა

2017 წლის 1 იანვარს საწარმოო რესურსების დაგეგმვის (IFS) ახალი სისტემის დანერგვამ ჯგუფს საშუალება მისცა, მოეცვა და გაეერთიანებინა მთავარი საოპერაციო პროცესები: ბუღალტრული აღრიცხვა, ტექნიკური მომსახურების პროექტები, შესყიდვები, ადამიანური რესურსები, ახალი აბონენტების მიერთება და დოკუმენტბრუნვა. ორგანიზაციის ეფექტიანობის გასაუმჯობესებლად, 2018 წელს ჯგუფმა გააგრძელა სისტემის დახვეწა. IFS არის ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული მართვის სისტემა ევროპაში საშუალო ზომის კომპანიებისთვის და, რეიტინგის მიხედვით, საუკეთესო სამეულში შედის. ამ სისტემით შემუშავდა კომპანიის რესურსების ეფექტური მართვა ფინანსური, ლოგისტიკური, ტექნიკური, პროექტის მართვის და სხვა მიმართულებებით.

SAIDI & SAIFI

SAIDI და SAIFI არის ელექტრომომარაგების საიმედოობის ხარისხობრივი მაჩვენებლები.

- ▶ ენერგიის წყვეტის საშუალო ხანგრძლივობის ინდექსი (SAIDI) - SAIDI არის ერთ მომხმარებელზე ელექტროენერგიის გამორთვების საშუალო ხანგრძლივობა, SAIDI წუთი/მომხმარებელი.
- ▶ სისტემის გათიშვის საშუალო სიხშირის ინდექსი (SAIFI) - SAIFI არის ერთ მომხმარებელზე ელექტრომომარაგების გამორთვების საშუალო რაოდენობა – SAIFI გამორთვები/მომხმარებელი.

სემეკის 2016 წლის 26 აგვისტოს N16 დადგენილებით, კომპანიები ვალდებული არიან, დაიცვან ხარისხობრივი კოეფიციენტების საიმედოობა, ხოლო, დაბალი მაჩვენებლების შემთხვევაში, გააუმჯობესონ ისინი.

ენერგო-პრო ჯორჯიას ჯგუფი

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ აგრძელებს SAIDI-ისა და SAIFI-ის წინა წლებთან შედარებით გაუმჯობესებას. 2019 წლისა და 2018 წლის ფაქტობრივი SAIDI და SAIFI წარმოდგენილია ქვემოთ, №6 ცხრილში:

ცხრილი №6

კომპანია/წელი		2019		2018	
		SAIDI	SAIFI	SAIDI	SAIFI
სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“	დაუგეგმავი გამორთვები	1,377.86	17.35	1,554.2	19.47

ქვემოთ მოცემულია ელექტრომომარაგების შეწყვეტის მთავარი მიზეზები:

- ავარიული გათიშვები (საჰაერო ხაზები - მთლიანი ქსელის 97%)
- ავარიული გამორთვები, მომხმარებლის ქსელის გამო.

გადამცემი ხაზების სიგრძე

2019 წლის მონაცემებით, ინფორმაცია კაბელისა და გადამცემი ხაზების სიგრძის შესახებ წარმოდგენილია ქვემოთ, №7 ცხრილში:

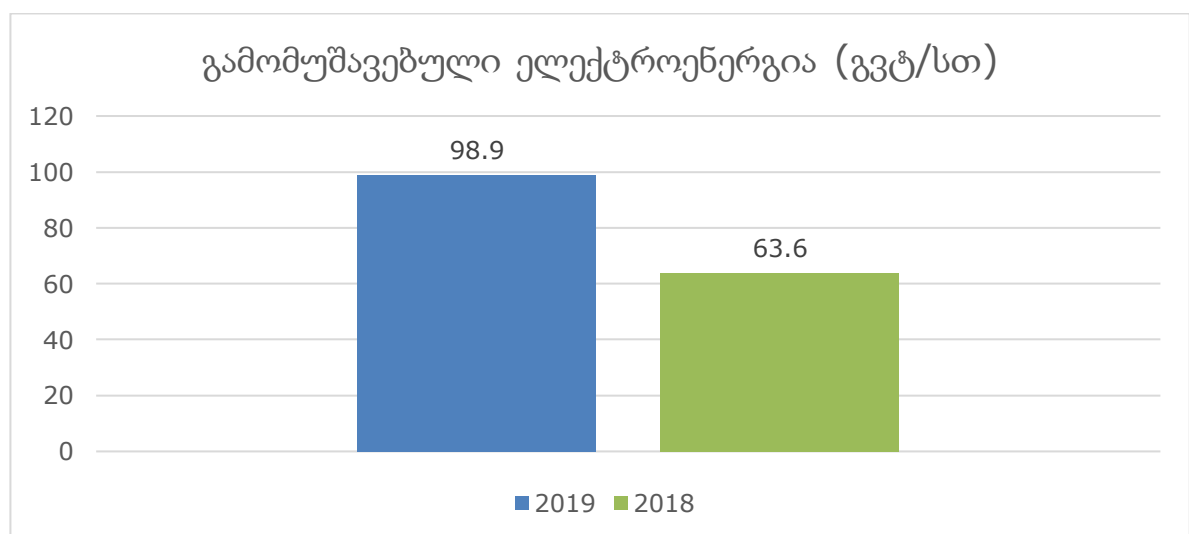
ცხრილი №7

ქსელის სიგრძე	კილომეტრი
110/35 კვ	4,280
10/6 კვ	14,912
0.4 კვ	37,399
სულ	56,291

წარმოებული ელექტროენერგია

ჯიფაურის თეს-ის ელექტროენერგიის საშუალო წლიური წარმოება 2019-2018 წლებში შეადგენდა 81.3 გვტს-ს.

ცხრილი №8

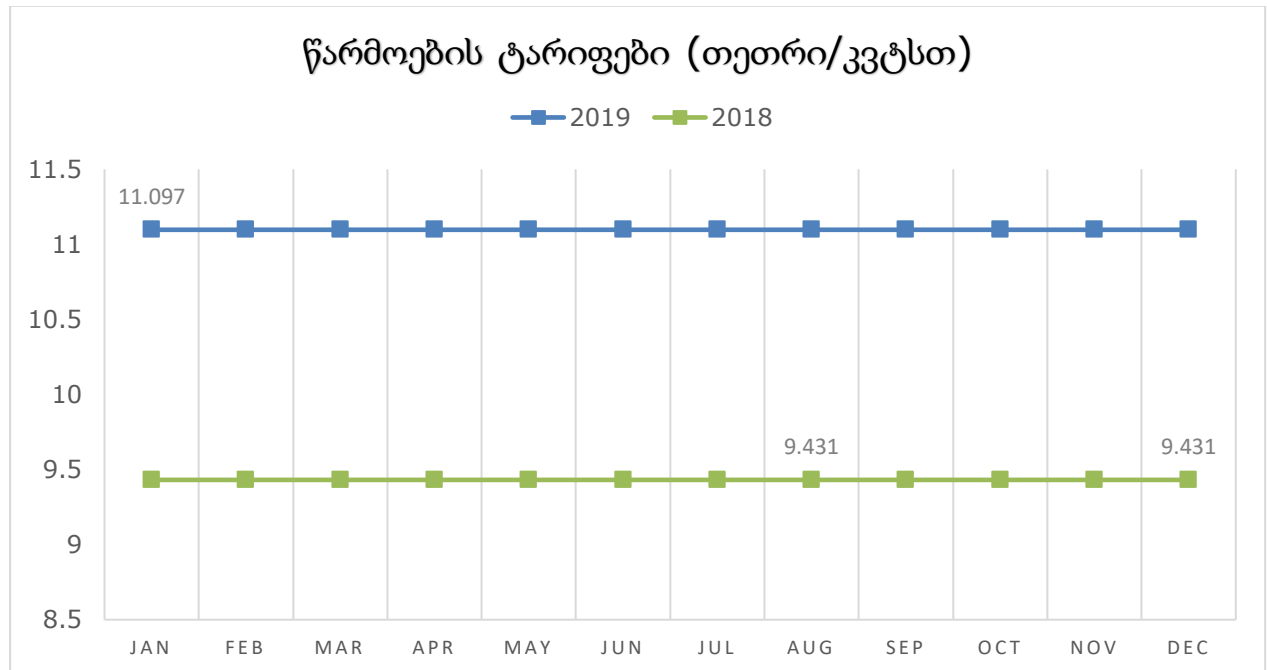

ენერგო-პრო ჯორჯიას ჯგუფი

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

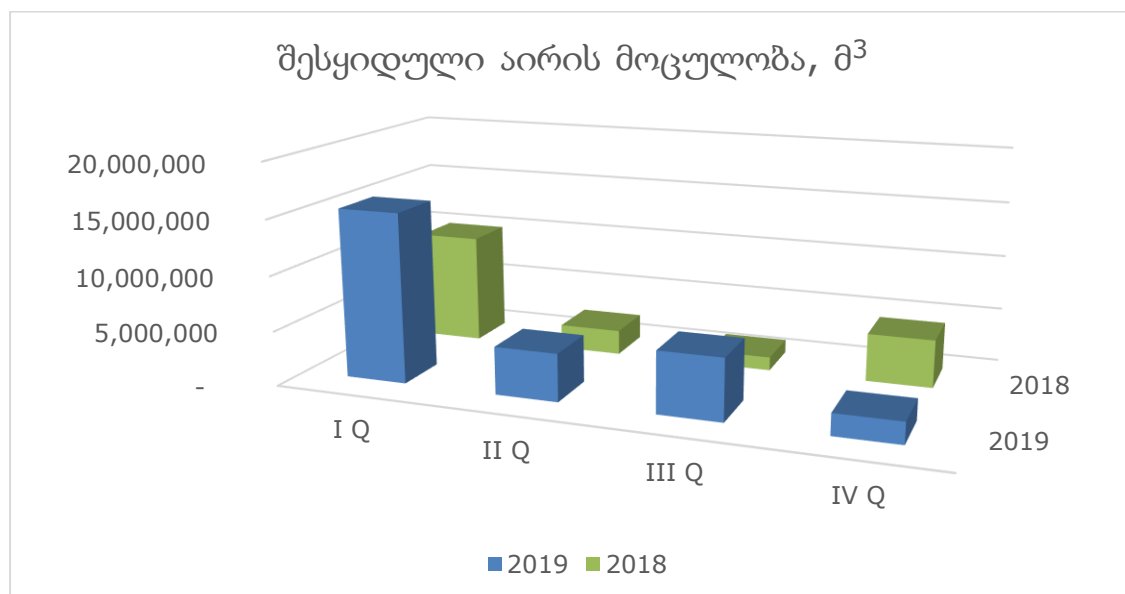
ჯიფაუერის თეს-ისთვის სემეკის მიერ 2019-2018 წლებში დაწესებული ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფები (თეთრი/კვტსთ) ასე გამოიყურება:

ცხრილი №9

შპს „ჯიფაუერი“ ელექტროენერგიის წარმოებისთვის ბუნებრივ გაზს ყიდულობს. შესყიდული გაზის მოცულობის წლიური დინამიკა გვიჩვენებს, რომ კომპანიის საქმიანობა სეზონურია და წარმოებული ელექტროენერგიის მოცულობა იზრდება ბაზარზე არსებული მოთხოვნის შესაბამისად.

ცხრილი №10

მიწოდება და დანაკარგები

გადაცემის და განაწილების ქსელში ელექტროენერგიის დანაკარგების დარეგულირება სემეკის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფუნქციაა, რასაც ტარიფის განსაზღვრის პროცესში დანაკარგების ჩართვა მოწმობს. სემეკის 2006 წლის N 17 დადგენილება - „საქართველოს ენერგოსისტემის ელექტრულ ქსელებში ელექტროენერგიის ნორმატიული

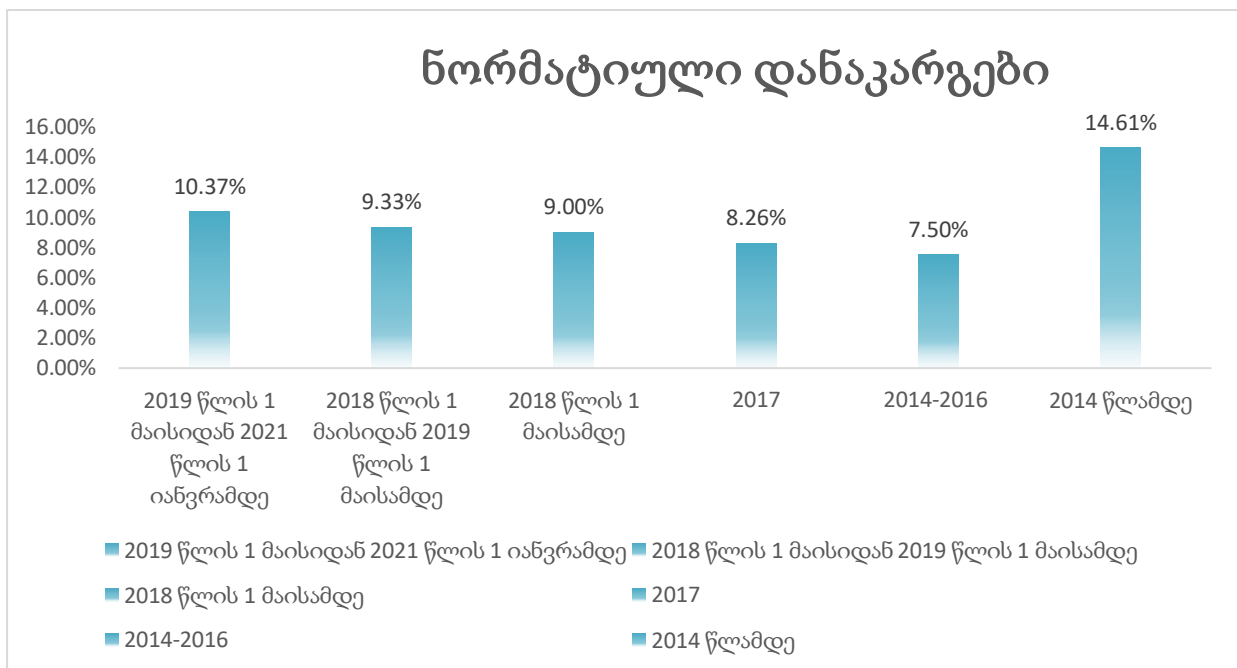
ენერგო-პრო ჯორჯიას ჯგუფი

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

დანაკარგების დამტკიცების შესახებ“ უდიდეს როლს ასრულებს ქსელის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებასა და დანაკარგების შემცირებაში.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ ნორმატიული დანაკარგები წარმოდგენილია ქვემოთ, №11 ცხრილში. იგი შეადგენდა 14.61%-ს 2014 წელს, 7.5%-ს 2014-2016 წლებში, 8.26%-ს 2017 წელს, 9.0%-ს 2018 წლის 1 მაისამდე, 9.33%-ს 2018 წლის 1 მაისიდან 2019 წლის 1 მაისამდე და, 2019 წლის 1 მაისიდან 2021 წლის 1 იანვრამდე უდრის 10.37%-ს. 2017 წლის სექტემბერში „კახეთის ენერგოდისტრიბუციის“ შესყიდვის შემდეგ კომპანიის დანაკარგები გაიზარდა, ძირითადად, კახეთის ქსელის ინფრასტრუქტურის გამო.

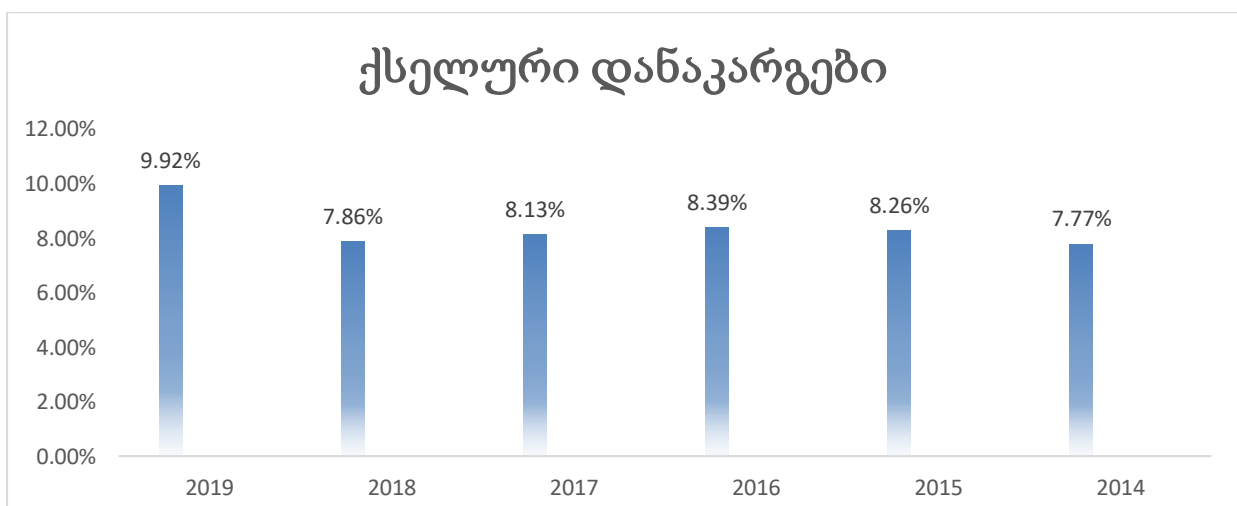
ცხრილი №11

ქსელის დანაკარგები

ჯგუფის ფაქტობრივი ქსელის დანაკარგები 2019-2014 წლებში წარმოდგენილია ქვემოთ, №12 ცხრილში:

ცხრილი №12

ენერგო-პრო ჯორჯიას ჯგუფი

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

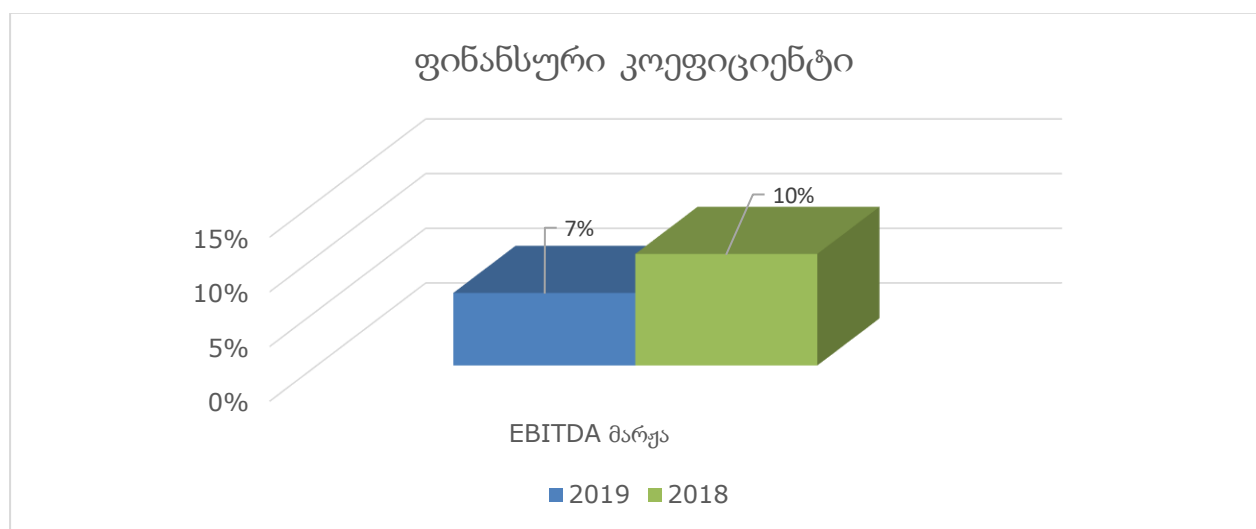
ფინანსური მაჩვენებლები

კომპანიის ხელმძღვანელობის აზრით EBITDA-ს (შემოსავალი პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე) მარჯა კომპანიის ფინანსური შედეგების შესაფასებლად რელევანტური მაჩვენებელია.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, EBITDA-ს მარჯა წინა წელთან შედარებით შემცირდა 2019 წელს შესყიდული ენერგიის უფრო მაღალი საშუალო შეწონილი ფასების გამო. (ცხრილი №13).

EBITDA-ს მარჯით ფასდება, რა პროცენტული წილი უკავია კომპანიის საოპერაციო მოგებას მთლიან შემოსავალში. იგი უდრის პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე შემოსავლის (EBITDA) შეფარდებას მთლიან შემოსავალთან.

ცხრილი №13

დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ მონაცემებზე

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ შემოსავალს იღებს სხვადასხვა საქმიანობიდან, როგორიცაა განაწილება, გატარება, ახალი მომხმარებლების ქსელთან მიერთება, წარმოება და გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს უზრუნველყოფა ელექტროენერგეტიკული სისტემისთვის.

2019 წელს სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ ელექტროენერგიის განაწილებიდან მიღებული შემოსავალი შეადგენდა 659,083 ლარს, რომელიც გამოთვლილია გაყიდული ელექტროენერგიის მოცულობის გამრავლებით სემეკის მიერ დადგენილ ტარიფზე. ამ შემთხვევაში, 2019 წლის განმავლობაში გაყიდული ელექტროენერგიის მოცულობა 4,380 გვტს-ს შეადგენდა. ელექტროენერგიის გატარებიდან მიღებული შემოსავალი 10,270 ლარს, ხოლო ქსელთან მიერთების მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი 22,253 ლარს გაუტოლდა.

ჯგუფის თვალთახედვით, შპს „ჯიფაუერი“ შემოსავალს იღებს გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვიდან, ვინაიდან 2019 წელს წარმოებული ელექტროენერგიის მთლიანი მოცულობა გაიყიდა უშუალო მშობელ კომპანიაზე და არ ასახულა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი მიიღება გარანტირებული სიმძლავრის მზადყოფნის რეჟიმში გატარებული დღეების რაოდენობის გამრავლებით დადგენილ დღიურ ტარიფზე. გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვის დღიური ტარიფი 2018 წელს იყო 44,874 ლარი, რომელიც 2019 წელს 47,720 ლარამდე გაიზარდა. უნდა აღინიშნოს, რომ, კანონის თანახმად, კომპანია წლის განმავლობაში 335 დღეს ატარებს გარანტირებული სიმძლავრის მზადყოფნის რეჟიმში, ხოლო დანარჩენი დრო ეთმობა სარემონტო სამუშაოებს.

ენერგო-პრო ჯორჯიას ჯგუფი

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ქვემოთ, №14 ცხრილში წარმოდგენილია 2019 წლის თვიური შემოსავალი გარანტირებული სიმძლავრიდან:

წარმოებული ელექტროენერგიის რეალიზაცია (2019 წ.)				გარანტირებული სიმძლავრე (2019 წ.)		
თვე	წარმოებული ელექტროენერგია (კვტსთ)	ტარიფი (თეთრი/კვტსთ)	შემოსავალი (ლარი)	რაოდენობა (დღე)	ტარიფი (ლარი/დღე)	შემოსავალი (ლარი)
იანვარი	4,426,240	11.097	491,180	31	47,720	1,479,320
თებერვალი	23,289,200	11.097	2,584,403	28	47,720	1,336,160
მარტი	28,011,360	11.097	3,108,421	30	47,720	1,431,600
აპრილი	14,925,840	11.097	1,656,320	30	47,720	1,431,600
მაისი	151,920	11.097	16,859	31	47,720	1,479,320
ივნისი	961,280	11.097	106,673	30	47,720	1,431,600
ივლისი	179,040	11.097	19,868	30	47,720	1,431,600
აგვისტო	164,880	11.097	18,297	31	47,720	1,479,320
სექტემბერი	19,642,000	11.097	2,179,673	28	47,720	1,336,160
ოქტომბერი	504,400	11.097	55,973	22	47,720	1,049,840
ნოემბერი	6,596,640	11.097	732,029	30	47,720	1,431,600
დეკემბერი	-	-	-	14	47,720	668,080
სულ	98,852,800		10,969,695	335		15,986,200

დამატებითი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ

ჯგუფი კარგად აცნობიერებს თავის სოციალურ და გარემოსდაცვით პასუხისმგებლობას. ჯგუფს მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი, ხელი შეუწყოს არსებული განახლებადი ბუნებრივი რესურსების სამართლიან მოხმარებას და „სუფთა“ ენერგიის წარმოებას, რაც ზიანს არ მიაყენებს გარემოს. ჩვენი პროექტები ელექტროენერგიის წარმოებასა და განაწილებაში სრულად აკმაყოფილებს გარემოსდაცვით მოთხოვნებს. ჯგუფი ცდილობს აღმოფხვრას და თავიდან აიცილოს გარემოზე ზემოქმედების უარყოფითი შედეგები. ფლორისა და ფაუნის ხელშეწყობის და დაცვის მიზნით, ჯგუფის მიერ შემუშავებული პროექტები ითვალისწინებს ეკოსისტემისა და გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი სახეობების დაცვას და შენარჩუნებას, რაც, თავის მხრივ, ხელს უწყობს „სუფთა“ და უსაფრთხო ენერგიის წარმოებას. 2019 წლის განმავლობაში ჯგუფმა განახორციელა რამდენიმე მნიშვნელოვანი პროექტი, როგორცაა ნარჩენების მართვა, ნარჩენების მართვის სახელმწიფო სისტემაში მონაწილეობა, სახიფათო ნარჩენების განკარგვა და სახიფათო ნარჩენების შიდა მონიტორინგი. ჯგუფი აქტიურად არის ჩართული ნარჩენების მართვისა და სახიფათო ნარჩენების განკარგვის სახელმწიფო სისტემაში.

2019 წლის განმავლობაში ჯგუფმა განახორციელა რამდენიმე მნიშვნელოვან პროექტი, რომელიც გარემოს დაცვის გაუმჯობესებას ემსახურება:

- ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი ნივთიერებების გაფრქვევის (გამონაბოლქვის) შესახებ დეკლარაციის მომზადება და სახელმწიფო სისტემისთვის წარდგენა;
- ნარჩენების მართვის გეგმების განახლება;
- კომპანიის წლიური ანგარიში ატმოსფეროში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის შესახებ, პროექტით განსაზღვრული ნორმების მიხედვით;

კომპანია აქტიურად მონაწილეობს სოციალურ ცხოვრებაში და ახორციელებს სოციალურ პროექტებს. მათ შორისაა:

- ▶ **ენერგოსექტორის პოპულარიზაცია ახალგაზრდებს შორის** - სამიზნე ჯგუფებია მოსწავლეები და პროფესიული სასწავლებლების სტუდენტები. პროექტის მიზანია მათი დაინტერესება ამ სფეროთი თეორიული და პრაქტიკული მეცადინეობების მეშვეობით და ასევე თბოელექტროსადგურების მონახულებითა და პრეზენტაციების წარმოდგენით.
- ▶ **კვალიფიკაციის ასამაღლებელი შიდა და გარე ტრენინგები** - თანამშრომელთა პროფესიული განვითარებისთვის ჯგუფს შექმნილი აქვს სპეციალური სასწავლო-საველე ზონები, სადაც ტარდება თეორიული და პრაქტიკული ტრენინგები შრომის უსაფრთხოების შესახებ. ასევე ტარდება სხვა შიდა და გარე ტრენინგები, რომლებიც თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლებას ემსახურება.
- ▶ **სტაჟირება სტუდენტებისთვის** - სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ ახორციელებს ინოვაციურ პროექტს, რომლის ერთ-ერთი ასპექტი ითვალისწინებს მემორანდუმს 15 პროფესიულ სასწავლებელთან. ამ სასწავლებლების წარმატებული სტუდენტები იღებენ სტიპენდიებს და სტაჟირებას გადიან კომპანიაში შემდგომი დასაქმების პერსპექტივით. ამასთან, საზაფხულო დასაქმების პროგრამის ფარგლებში, ენერგოსექტორით დაინტერესებულ სტუდენტებს საშუალება ეძლევათ, მიიღონ ანაზღაურებადი სტაჟირება. ისინი, ვინც სტაჟირებას წარმატებით გაივლიან, კომპანიაში აგრძელებენ მუშაობას.
- ▶ **თანამშრომელთა მოტივირება** - ჯგუფი თითოეულ თანამშრომელს უფინანსებს ჯანმრთელობის, სიცოცხლისა და უბედური შემთხვევებისგან დაზღვევას. თანამშრომელთა შეფასება და წახალისება მუდმივად ხდება ფულადი და არაფულადი კომპენსაციით.

ეს მიმართულებები ჯგუფის ბიზნესსტრატეგიისა და კულტურის განუყოფელი ნაწილია. ისინი დღემდე წარმატებით და ეფექტურად მუშაობს, რაც მომავალში მათი გაგრძელების და განვითარების საწინდარია.

ძირითადი რისკები და განუსაზღვრელობები

ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფში რისკის მართვის ფუნქცია ხორციელდება ფინანსურ, საოპერაციო და იურიდიულ რისკებთან მიმართებაში. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო (მათ შორის სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა საფასო რისკს), საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი ამოცანებია რისკის ლიმიტების დადგენა და შემდგომ უზრუნველყოფა იმისა, რომ დაუფარავი დავალიანება დადგენილ ლიმიტებს არ სცდებოდეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკის მართვის ფუნქციების მიზანია შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირების უზრუნველყოფა საოპერაციო და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დასაყვანად. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური რისკების შესახებ წარმოდგენილია ამ ფინანსური ანგარიშგების „ფუნქციონირებადი საწარმოს“ (3 შენიშვნა) და „ფინანსური რისკების მართვის“ (28 შენიშვნა) შენიშვნებში.

ბიზნესის რისკის მართვა

ჯგუფის მთავარი საოპერაციო და იურიდიული რისკები უკავშირდება საქართველოს მარეგულირებელ გარემოს და ეკონომიკურ სიტუაციას. ჯგუფის კომპანიები რეგულირებული ერთეულებია და მათ შემოსავალზე მოქმედებს ენერგეტიკის შესახებ კანონსა და ტარიფების გამოთვლის მეთოდოლოგიაში შესული ნებისმიერი ცვლილება. ჯგუფზე ვრცელდება ლიცენზირების ბევრი მოთხოვნა და მასზე შეიძლება არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ლიცენზიის დაკარგვამ ან სალიცენზიო მოთხოვნების შეუსრულებლობამ.

ჯგუფი ექვემდებარება მკაცრ რეგულირებას, განსაკუთრებით ელექტროენერგიის განაწილებისა და მიწოდების ტარიფებთან დაკავშირებით. რეგულირებად ტარიფებში შესული ნებისმიერი ცვლილება შეიძლება უარყოფითად აისახოს ჯგუფის საოპერაციო შედეგებზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, ჯგუფს აქვს რისკი იმისა, რომ მის ელექტროენერგიაზე მოთხოვნა შემცირდეს. ჯგუფის ელექტროენერგიაზე მოთხოვნას, ძირითადად, განსაზღვრავს საქართველოში ეკონომიკური აქტივობის დონე. ეკონომიკის შეფერხება, როგორც წესი, იწვევს ელექტროენერგიის მოხმარების შემცირებას, ეს კი უარყოფითად მოქმედებს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე. განაწილების ტარიფის გამოთვლის მეთოდოლოგია საჭიროებს დაშვებებს ელექტროენერგიის განაწილების მოცულობასთან დაკავშირებით. თუ ფაქტობრივი განაწილების მოცულობა დაშვებულზე ნაკლებია, ეს უარყოფითად აისახება ჯგუფის ელექტროენერგიის განაწილებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე, რადგან დაყოვნდება ანაზღაურების გადანაწილება. ჯგუფზე ასევე მოქმედებს ეკონომიკური პირობების გაუარესების შედეგად საეჭვო დებიტორული დავალიანების დონეების ზრდა.

ძირითადი მმართველობითი ფუნქციები უზრუნველყოფს შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირების უზრუნველყოფას, რათა ზემოაღნიშნული რისკფაქტორები მინიმუმამდე იქნეს დაყვანილი.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში - „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

გვინდა თქვენი ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-3, მე-8 და მე-16 შენიშვნებზე, რომლებიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან ჯგუფის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ამ საკითხს გავლენა არ მოუხდენია ჩვენს მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხები

ჯგუფის 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შემოწმდა სხვა აუდიტორის მიერ, რომელმაც აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 7 მარტს გამოთქვა არამოდიფიცირებული მოსაზრება.

ჯგუფის 2019 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ჯგუფის 201 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის გამოკლებით. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ შეეხება კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებას და მასთან დაკავშირებით არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ სხვა ინფორმაცია და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას. თუ ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე დავასკვნით, რომ სხვა ინფორმაცია არსებით უზუსტობას შეიცავს, ჩვენ ვალდებული ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობის და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელი არიან ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ გამოვაცქეს დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შესაბამისი გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნესოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რომ გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

**Building a better
working world**

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგებები, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებთან; და
- ▶ კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

2020 წლის 10 აპრილი

თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ. გადაანგარიშებული (მე-2 შენიშვნა)	1 იანვარი, 2018 წ. გადაანგარიშებული (მე-2 შენიშვნა)
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	627,556	551,918
აქტივის გამოყენების უფლება	10	1,592	—
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები		—	3,308
გუდვილი		1,416	1,416
სხვა არამატერიალური აქტივები		1,710	1,880
გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები		—	—
გაცემული სესხები		—	83,508
სულ გრძელვადიანი აქტივები		632,274	558,522
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	11	13,239	15,296
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	12	71,466	92,942
გაცემული სესხები		—	9,228
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	6,748	16,056
სხვა მიმდინარე აქტივები	14	5,707	5,266
სულ მიმდინარე აქტივები		97,160	138,788
სულ აქტივები		729,434	697,310
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	15	5,501	5,501
გაუნაწილებელი მოგება		458,012	463,869
ჯგუფის მფლობელებისთვის განკუთვნილი კაპიტალი		463,513	469,370
არასაკონტროლო პაკეტი		9	9
სულ საკუთარი კაპიტალი		463,522	469,379
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებები	17	9,317	12,005
ნასესხები სახსრები	16	51,106	49,801
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	20	6,331	5,647
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		66,754	67,453
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
რეზერვები		164	320
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	18	157,372	121,293
ნასესხები სახსრები	16	11,702	17,181
სახელმწიფო ვალდებულებები	19	25,655	20,151
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	20	4,265	1,533
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		199,158	160,478
სულ ვალდებულებები		265,912	227,931
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		729,434	697,310

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2020 წლის 10 აპრილს.

მიხეილ ბოცვაძე
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

9-51 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

	შენიშვნა	2019	2018 გადაანგარიშებული (მე-2 შენიშვნა)
შემოსავალი			
ელექტროენერგიის რეალიზაცია და გატარება	21	685,442	810,221
მომსახურება		22,253	19,852
სულ შემოსავალი		707,695	830,073
სხვა შემოსავალი	22	24,534	10,301
შესყიდული ელექტროენერგია	23	(575,264)	(648,628)
მომსახურების ხარჯები	24	(13,315)	(15,470)
შრომითი დანახარჯები		(74,528)	(69,995)
კონსულტაციის გასამრჯელო	8	(3,941)	(3,857)
გახარჯული მასალები		(5,209)	(5,316)
საგადასახადო ხარჯები		(4,615)	(5,672)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	25	(8,404)	(8,540)
შემოსავალი ფინანსური შემოსავლის/ხარჯის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე		46,953	82,896
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი		(43,751)	(40,823)
შემოსავალი ფინანსური შემოსავლის/ხარჯისა და მოგების გადასახადის დარიცხვამდე		3,202	42,073
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	26	3,444	5,971
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	26	(12,503)	(8,844)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები, წმინდა		(9,059)	(2,873)
(ზარალი)/შემოსავალი მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(5,857)	39,200
მოგების გადასახადი		-	-
წლის (ზარალი)/მოგება		(5,857)	39,200
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული (ზარალი)/შემოსავალი		(5,857)	39,200

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2020 წლის 10 აპრილს.

მიხეილ ბოცვაძე
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

	კომპანიის მფლობელებისთვის განკუთვნილი კაპიტალი				
	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწი- ლებელი მოგება	სულ	არასაკონ- ტროლო პაკეტი	სულ საკუთარი კაპიტალი
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (გადაანგარიშებამდე)	5,501	445,481	450,982	9	450,991
წინა პერიოდის გადაანგარიშებები (მე-2 შენიშვნა)2	-	(14,747)	(14,747)	-	(14,747)
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (გადაანგარიშებული)	5,501	430,734	436,235	9	436,244
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	39,200	39,200	-	39,200
ფინანსური გარანტიების გაცემა (17 შენიშვნა)	-	(6,065)	(6,065)	-	(6,065)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (გადაანგარიშებული)	5,501	463,869	469,370	9	469,379
წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(5,857)	(5,857)	-	(5,857)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,501	458,012	463,513	9	463,522

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2020 წლის 10 აპრილს.

მიხეილ ბოცვაიე
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

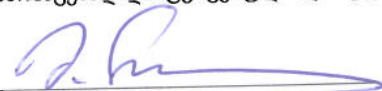
ათას ლარში

	შენიშვნა	2019	2018 გადაანგარიშებული (მე-2 შენიშვნა)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები (ზარალი)/მოგება მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(5,857)	39,200
კორექტირებები:			
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი		43,751	40,823
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	26	(3,444)	(5,971)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	26	12,503	8,844
ცვლილებები რეზერვებში		(463)	183
უსასყიდლოდ გადაცემული აქტივები	22	(719)	(148)
საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან მიღებული შემოსულობა		(21)	-
მიღებული გრანტი	22	(408)	-
სასაქონლო-მატერიალური მარაგებისა და ძირითადი საშუალებების ნამეტი	22	(6,127)	(701)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგებისა და ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი/(შემოსულობა)	22	118	(3)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების მოძველების ხარჯი	25	320	1,686
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		39,653	83,913
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების (ზრდა)/შემცირება		(7,567)	1,869
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების შემცირება/(ზრდა)		21,354	(18,098)
სხვა მიმდინარე აქტივების შემცირება		12,457	10,439
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების ზრდა		41,761	39,744
სახელშეკრულებო ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		5,504	(1,584)
სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		2,146	(2,667)
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		75,655	29,703
მიღებული პროცენტი		650	3,988
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		115,958	117,604
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
არამატერიალური აქტივებისა და ძირითადი საშუალებების შესყიდვები, შესაბამისი დღგ-ის ჩათვლით		(107,890)	(98,376)
გაცემული სესხები		-	(9,094)
დაფარული სესხები		-	123,333
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		(107,890)	15,863
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
აღებული სესხები		-	46,304
ნასესხები სახსრების დაფარვა		(7,712)	(170,618)
გადახდილი პროცენტი		(9,510)	(7,487)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(17,222)	(131,801)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება)/ზრდა		(9,154)	1,666
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	13	16,056	14,878
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(154)	(488)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	13	6,748	16,056

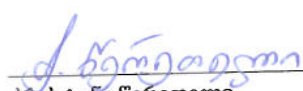
მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები:

- 2019 წელს მშობელი კომპანიისთვის გაცემული 9,245 ლარის სესხები (რომელიც შედგებოდა 6,762 ლარის ძირითადი თანხისა და 2,483 ლარის დარიცხული პროცენტისგან) გაიქვითა სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციის“ სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებასთან (2018 წ.: ნული).

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2020 წლის 10 აპრილს.

მიხეილ ზოგვაიე
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2020 წლის 10 აპრილი
თბილისი, საქართველო

9-51 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია